

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา
สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

นางสาวอੰชิกา อาทร

การศึกษาครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2559

**An Evaluation of School-Based Curriculum in the Thai Language Learning Area
at the Primary Education Level (Fourth-Sixth Years) of Tessaban Mitsampan
Wittaya School under Wang Nam Yen Town Municipality in Sa Kaeo Province**

Miss Anthika Arthon

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for
the Degree of Master of Education in Educational Evaluation

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2016

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา
สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ชื่อและนามสกุล นางสาวอันธิกา อาทร

แขนงวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา

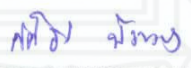
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วรณดี แสงประทีปทอง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณดี แสงประทีปทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ศศิธร บัวทอง)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว้ออิสระ การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา
สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ผู้ศึกษา นางสาวอรรฉิกา อาทร รหัสนักศึกษา 2572500508

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วรณัฒิ แสงประทีปทอง ปีการศึกษา 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ในด้านความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตร และผลผลิตของหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 217 คนของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตร และแบบบันทึกข้อมูลผลผลิตของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ครูผู้สอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ มีความพร้อมผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน (2) ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน และ (3) ด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

คำสำคัญ การประเมินหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ประถมศึกษา

Independent Study title: An Evaluation of School-Based Curriculum in the Thai Language Learning Area at the Primary Education Level (Fourth-Sixth Years) of Tessaban Mitsampan Wittaya School under Wang Nam Yen Town Municipality in Sa Kaeo Province

Author: Miss Anthika Arthon; **ID:** 2572500508;

Degree: Master of Education (Educational Evaluation);

Independent Study advisor: Dr. Vandee Sangprateeptong, Associate Professor;

Academic year: 2016

Abstract

The purpose of this study was to evaluate the school-based curriculum in the Thai Language Learning Area at the primary education level (Fourth-Sixth Years) of Tessaban Mitsampan Wittaya School under Wang Nam Yen Town Municipality in Sa Kaeo province in the aspects of readiness of the input factors, appropriateness of the curriculum implementation process, and quality of the outputs of the curriculum.

The research sample consisted of four purposively selected school administrators, three purposively selected Thai language teachers at Prathom Suksa IV-VI levels, and 217 Prathom Suksa IV-VI students of Tessaban Mitsampan Wittaya School in Sa Kaeo province during the 2016 academic year, obtained by proportionate stratified random sampling. The employed research instrument was a questionnaire on the curriculum and a data recording form on outputs of the curriculum. Data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

Research findings revealed that (1) regarding the input factors which comprised the teachers, instructional media, learning sources, and budget, it was found that all of them passed the evaluation criteria in their states of readiness; (2) regarding the curriculum implementation process which comprised the curriculum management process, the instructional management process, and the measurement and evaluation process, it was found that all of them were appropriate and passed the evaluation criteria; and (3) regarding quality of the outputs of the curriculum which comprised students' learning achievement, reading, analytical thinking and writing, desirable characteristics, and O-NET test results at Prathom Suksa VI level, all of them were found to pass the evaluation criteria.

Keywords: Curriculum evaluation, School-based curriculum, Thai Language Learning Area, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วรรณดี แสงประทีปทอง อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำ ข้อคิด ตลอดจน การดูแลเอาใจใส่ ตรวจสอบติดตามปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างใกล้ชิดตลอด การการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร. ศศิธร บัวทอง กรรมการสอบ การศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำข้อบกพร่องต่างๆ โดยละเอียด ทำให้การศึกษาค้นคว้า อิสระมีความถูกต้อง สมบูรณ์มากขึ้น

ขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ศึกษาพิเศษพิเศษไพร นายอรุณ ครูอาภรณ์ สว่างชื่น และ ครูวัชรีย์ ลำจวน ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำตรวจสอบ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณผู้บริหาร ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6และ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา ที่ให้ความร่วมมือในการทำ วิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่เพ็ญศรี อาทร ครอบครัวอาทร และเพื่อนครู โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ตลอดมา และขอขอบคุณ คณาจารย์แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาทุกท่านที่คอยอบรมสั่งสอนให้คำแนะนำ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่คอยช่วยเหลืองานการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จ

อันธิกา อาทร

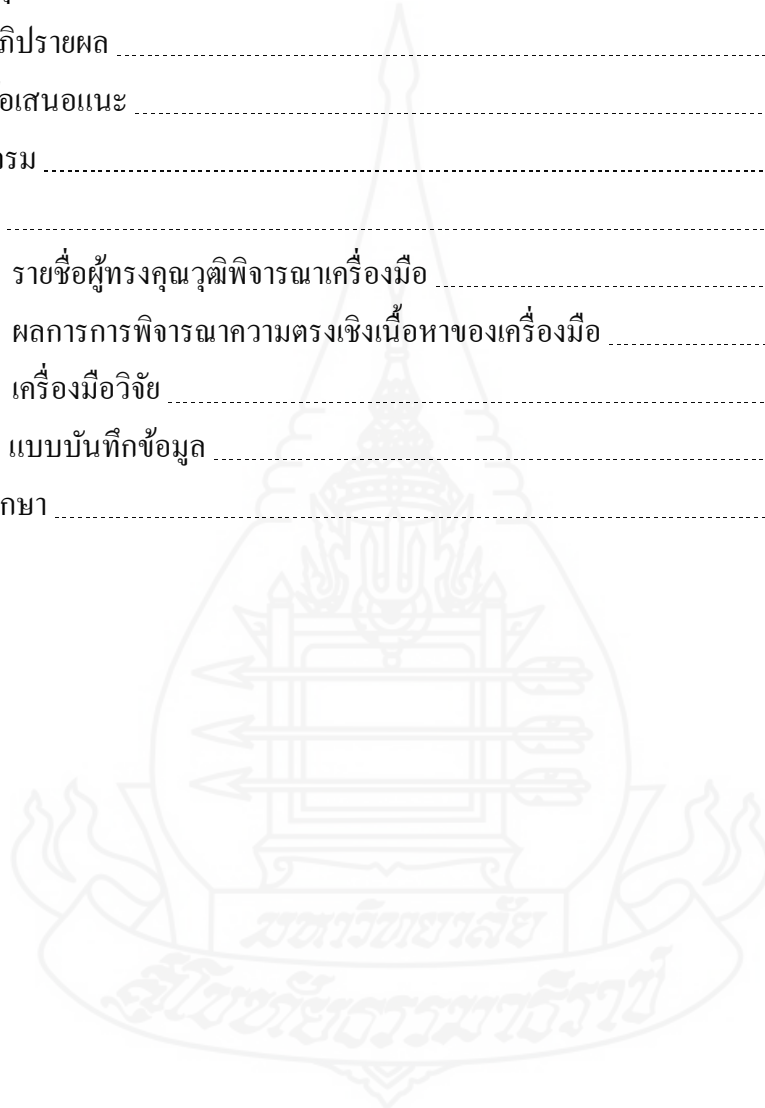
กุมภาพันธ์ 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิด	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร	8
หลักสูตรสถานศึกษา	16
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ตอนที่ 1 ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยของหลักสูตร	51
ตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการหลักสูตร	57
ตอนที่ 3 ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
สรุปการวิจัย	67
อภิปรายผล	96
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	80
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ	81
ข ผลการการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ	83
ค เครื่องมือวิจัย	94
ง แบบบันทึกข้อมูล	108
ประวัติผู้ศึกษา	109

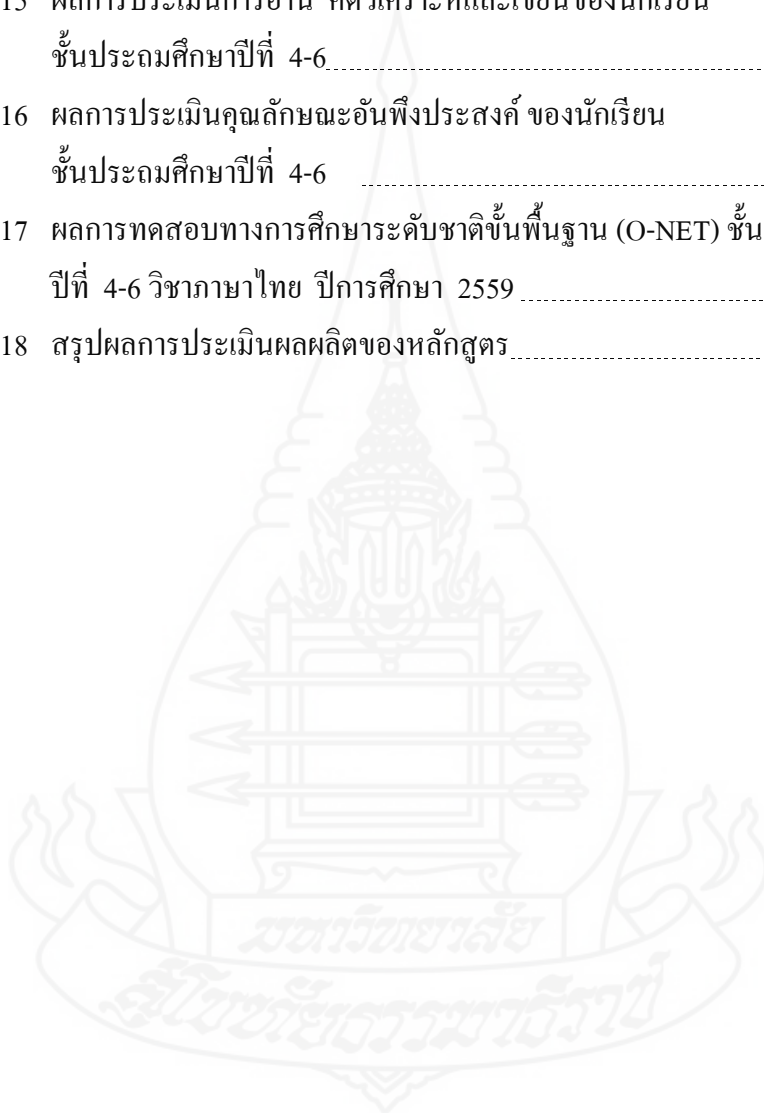

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนนักเรียนที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	39
ตารางที่ 3.2 กรอบแนวทางการประเมิน.....	46
ตารางที่ 4.1 ร้อยละของวุฒิที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์สอน และการพัฒนาตนเอง ของครู.....	51
ตารางที่ 4.2 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านความรู้ความสามารถ ในการจัดการ เรียนการสอนของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู.....	52
ตารางที่ 4.3 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านความรู้ความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของนักเรียน.....	53
ตารางที่ 4.4 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู.....	54
ตารางที่ 4.5 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของนักเรียน.....	55
ตารางที่ 4.6 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู.....	56
ตารางที่ 4.7 สรุปผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร.....	57
ตารางที่ 4.8 ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตร ด้านการบริหารหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู.....	58
ตารางที่ 4.9 ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู.....	59
ตารางที่ 4.10 ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียน.....	60
ตารางที่ 4.11 ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตรด้านการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู.....	61
ตารางที่ 4.12 ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตรด้านการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของนักเรียน.....	62
ตารางที่ 4.13 สรุปผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 4.14	ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	64
ตารางที่ 4.15	ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	65
ตารางที่ 4.16	ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	65
ตารางที่ 4.17	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 วิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2559	66
ตารางที่ 4.18	สรุปผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร	66

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบของการจัดกระบวนการศึกษา.....	24
ภาพที่ 2.2 รูปแบบการประเมินของสแตค.....	26
ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตรของโพรวัด.....	28
ภาพที่ 2.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัด.....	28
ภาพที่ 2.5 รูปแบบความสัมพันธ์ของการประเมินและการตัดสินใจ.....	30
ภาพที่ 2.6 รูปแบบการประเมินเชิงระบบ.....	31

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล ตลอดจนเป็นพื้นฐานของการพัฒนาในทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองใด ให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ (ทิสนา เขมมณี, 2552, น. 168) ดังนั้น การให้การศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลให้สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาไปให้ทันโลกในยุคปัจจุบัน

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกิดจากความจำเป็นที่สังคมต้องการแก้ไขความอ่อนด้อยในผลการจัดการศึกษาในช่วงที่ผ่านมา โดยมีจุดหมายไปที่การพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะที่พึงปรารถนาอย่างสมบูรณ์ เพื่อให้คนไปพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของโลก การเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา และเครื่องมือที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษาคือหลักสูตร หลักสูตรถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ ที่ได้กำหนดจุดหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อเป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและนโยบาย การจัดการศึกษา หลักสูตรมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ หลักการ จุด

มุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา การประเมินผล และแนวการจัดกิจกรรมการสอนในชั้นเรียน (ประยงค์ เนาบุตร, 2552, น. 5-6) หลักสูตรจึงมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น. 6)

โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา เป็นโรงเรียนเทศบาลแห่งเดียวในอำเภอวังน้ำเย็น ที่ได้ถ่ายโอนจากสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยความมุ่งมั่นของผู้บริหารที่ได้มุ่งหวังด้านการศึกษาของคนในชุมชนให้ได้รับการจัดการศึกษาอย่างทัดเทียมกับสถานศึกษาในเมือง จึงได้ปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนให้มีความพร้อมในด้านต่างๆ ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “เป็นเลิศด้านการศึกษา พัฒนาสู่เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้” แต่จากการรายงานผลการประเมินภายนอกรอบสามที่ผ่านมา พบว่า ในด้านผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ผู้บริหารกำหนด ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เห็นว่าภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการศึกษาในวิชาอื่นๆ ถ้าผู้เรียนมีความสามารถ ฟัง พูด อ่าน และเขียนสื่อความหมายได้ จะทำให้สามารถเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ ได้ดีตามไปด้วย

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นหลักสูตรหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม เป็นเครื่องมือการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น. 37)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาชั้น โดยได้ออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ และ เป้าหมาย และสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เริ่มใช้หลักสูตรตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 และได้ดำเนินการใช้มาอย่างต่อเนื่อง แต่พบว่ายังไม่มีมีการประเมินการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ที่ได้จัดทำขึ้นและได้นำมาใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 จนถึงปัจจุบัน ว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงไร มีข้อบกพร่องในเรื่องใดบ้าง

ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประเมินมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยาให้มีคุณภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

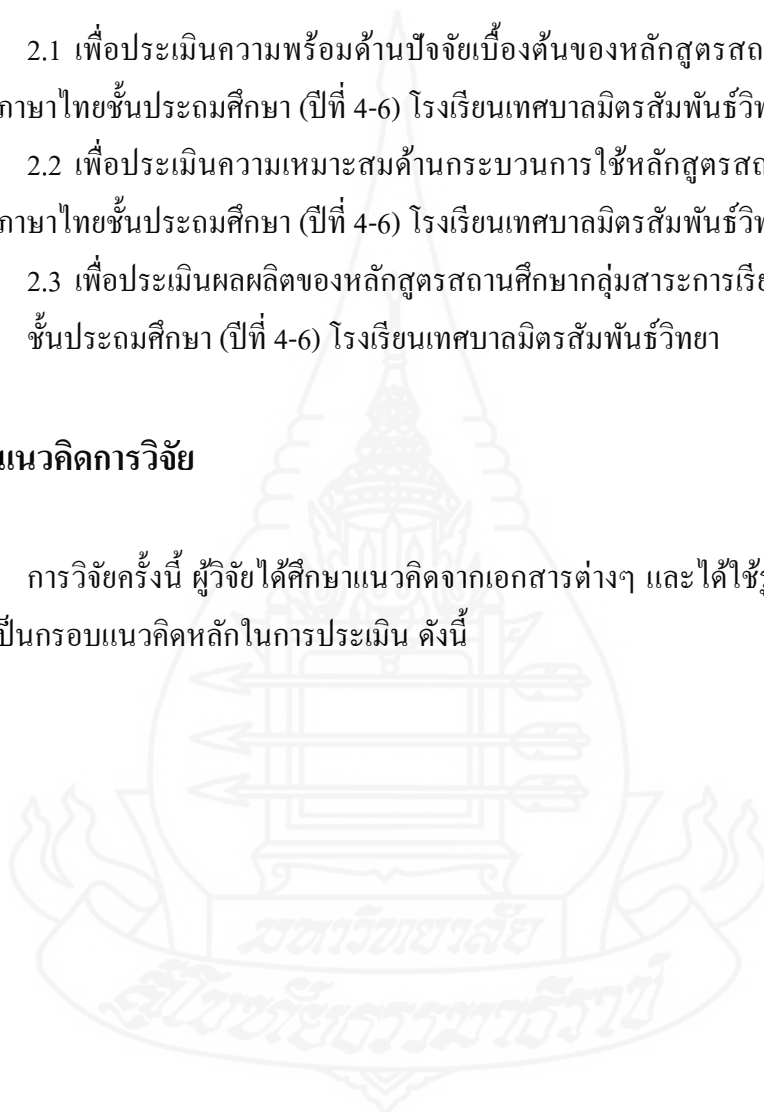
2.1 เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา

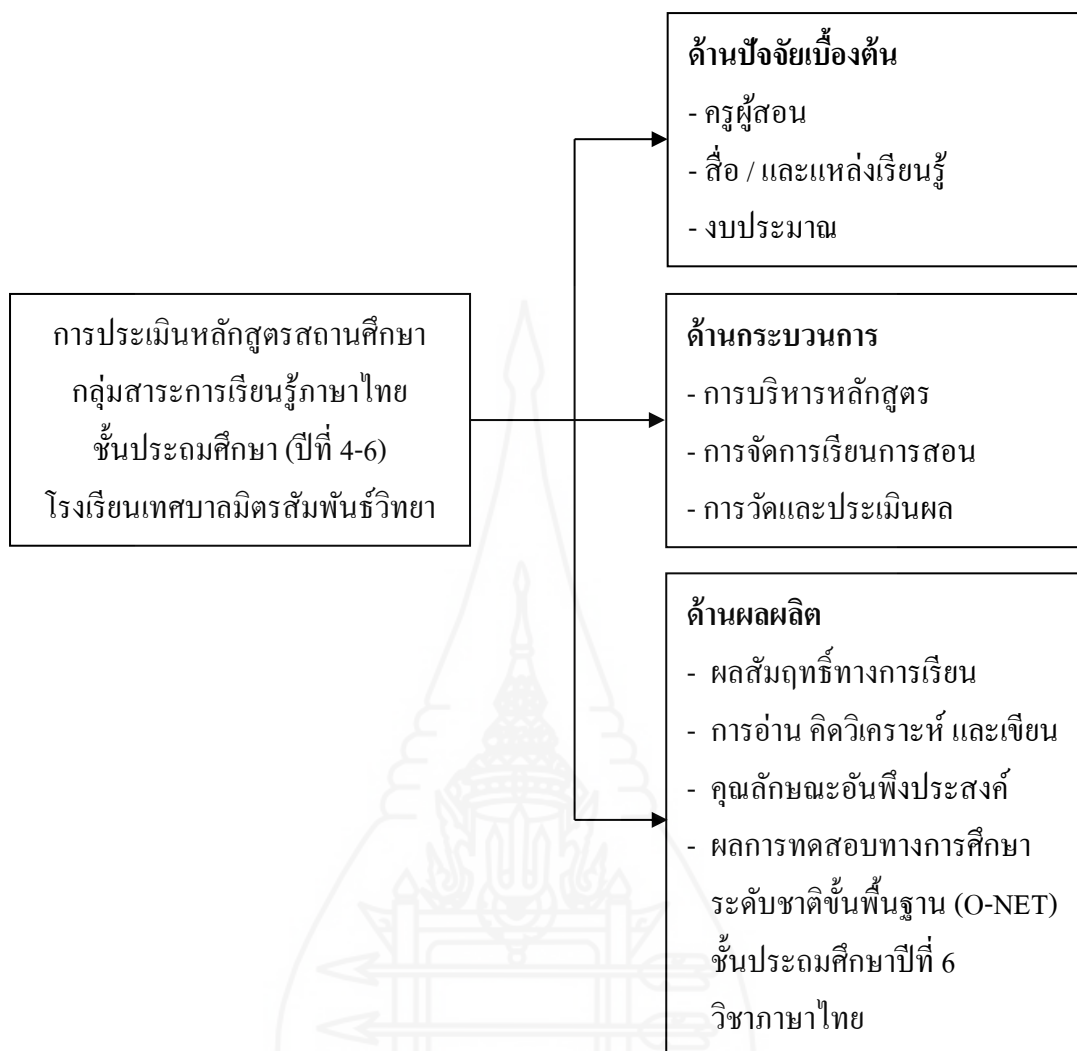
2.2 เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา

2.3 เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดจากเอกสารต่างๆ และได้ใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบเป็นกรอบแนวคิดหลักในการประเมิน ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

4.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา จำนวน 4 คน ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 492 คน

4.2 ประเด็นที่ศึกษา ได้แก่

4.2.1 ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ได้แก่ ครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ

4.2.2 กระบวนการใช้หลักสูตร ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

4.2.3 ผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2559 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย

4.3 ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย ปีการศึกษา 2559

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการตรวจสอบหลักสูตรเพื่อหาคำตอบว่าหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) มีคุณภาพมากน้อยเพียงใด มีข้อบกพร่องหรือปัญหาอุปสรรคใดต่อการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยตรวจสอบการใช้หลักสูตร 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร และด้านผลผลิตของหลักสูตร

5.2 การประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร หมายถึง กระบวนการตรวจสอบความเหมาะสมและเพียงพอเกี่ยวกับครูผู้สอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ

5.3 การประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร หมายถึง กระบวนการตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการศึกษา

5.4 การประเมินผลผลิตของหลักสูตร หมายถึง กระบวนการตรวจสอบประสิทธิผลของหลักสูตร โดยมุ่งประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้ข้อมูลผลการประเมินหลักสูตรอันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา

6.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่จะใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

6.3 ได้แนวทางในการดำเนินการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
อื่นๆ ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา ผู้วิจัย ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี
 - 1.5 การพัฒนาหลักสูตร
 - 1.6 การนำหลักสูตรไปใช้
 - 1.7 การบริหารหลักสูตร
 - 1.8 การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
 - 1.9 การวัดและประเมินผล
2. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)
3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.3 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.4 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
 - 3.5 รูปแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

จากการศึกษาหาความหมายของหลักสูตร มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้
 วัชร บุรณสิงห์ (2544, น. 1) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการ เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถจัดประสบการณ์ต่างๆ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมให้แก่ผู้เรียน เพื่อเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ชูศรี สุวรรณโชติ (2544, น. 41-42) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรหมายถึง ปฏิกริยาสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและสิ่งแวดล้อมในการเรียน รวมถึงความคาดหวังที่ครูกำหนดไว้ให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดหมายปลายทาง

เทียน ทองแก้ว (2546, น. 52-53) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึงการวางแผนหรือการจัดระบบเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนแสดงการเรียนรู้และมีคุณลักษณะที่สังคมต้องการ

สมคิด พรหมจ้อย (2548, น. 19) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า คือข้อกำหนดซึ่งระบุจุดมุ่งหมายของการศึกษาหลักสูตร เนื้อหาสาระและเกณฑ์การใช้หลักสูตร เพื่อให้จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ เจตคติ ทักษะ และพฤติกรรมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุปหลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดด้านการจัดการเรียนการสอนต่างๆ ที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ และคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการศึกษา มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, น. 25) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการออกแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

ประยงค์ เนาวบุตร (2549, น. 6-7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ นับตั้งแต่การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา รวมทั้งการจัดการศึกษานอกระบบ และการจัดการศึกษารูปแบบอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการด้านสังคม เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพัฒนาประเทศด้านอื่นๆ โดยผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่าย ทุกระดับจะต้องวางแผนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนให้บังเกิดผลโดยตรงต่อผู้เรียนในด้านความรู้ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนา การถ่ายทอดวัฒนธรรม การเสริมสร้างทักษะปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

วิไลนาพร ระวังทุกข์ (2546, น. 3) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน หลักสูตรจะชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้สามารถจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จนบรรลุผลตามจุดหมายของการศึกษา

จากความสำคัญของหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญ ที่จะเป็นเครื่องชี้แนวทางการดำเนินการของหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นในการออกแบบหลักสูตรต่างๆ จึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบภายในหลักสูตรเป็นสำคัญ ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรไว้หลายแนวคิดดังนี้

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2543, น. 6) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นสิ่งกำหนดคุณลักษณะที่พึงปรารถนาที่จะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อช่วยผู้เรียนพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุด ที่บอกว่าจะผลิตบุคคลขึ้นมาให้มีลักษณะเช่นไร

2. เนื้อหา เป็นสาระสำคัญของความรู้ที่นำมาใช้เป็นสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาจนบรรลุความมุ่งหมาย

3. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการจั้ดประสพการณ์แก่ผู้เรียน
4. เอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ เอกสารการสอนชุดวิชา แบบฝึกปฏิบัติ สื่อ และเอกสารอื่นๆ
5. การวัดและการประเมินผล เป็นวิธีการตรวจสอบและติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินการของหลักสูตรเป็นไปตามความมุ่งหมายหรือไม่เพียงไร

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วยสาระสำคัญคือ ความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา การนำหลักสูตรไปใช้ และการวัดและประเมินผลหลักสูตร

1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะหลักสูตรที่ดี ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรใดๆ ก็ตามจึงต้องคำนึงถึงลักษณะที่ดีของหลักสูตร ดังที่ สมคิด พรหมจู้ย (2548, น. 20) และ สัจด์ อุทรานันท์ (2532, น. 211-212) อธิบายไว้ดังนี้

1. เป็นกระบวนการจัดมวลประสพการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน
2. ควรตั้งอยู่บนรากฐานของการศึกษา เช่นพื้นฐานทางปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยา ธรรมชาติของความรู้ นอกจากนั้นยังต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความจริงและนำไปปฏิบัติได้
3. สอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยมุ่งให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และมีความเสียสละ มีความรู้สึกชื่นชมภาคภูมิใจในชาติ สามารถที่จะสร้างเสริมและมีความศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะพลเมืองดีของชาติ
4. มุ่งสร้างเสริม อนุรักษ์ และสร้างสรรค์ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามของชาติ
5. มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในการประยุกต์ใช้งานได้ อาทิ ด้านความรู้ความเข้าใจ เจตคติ ทักษะและมีความรู้ ในลักษณะที่เป็นสหวิทยาการ มีความเป็นพลวัติ ยืดหยุ่น คล่องตัวและเป็นปัจจุบันเสมอ
6. มีความเป็นวิทยาศาสตร์ และเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน
7. มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือและมีความต่อเนื่องกัน
8. ง่ายต่อการปฏิบัติในการใช้หลักสูตรของผู้บริหารศึกษานิเทศก์ อาจารย์และผู้เกี่ยวข้องทั่วไป
9. มีความยืดหยุ่น ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
10. ใช้ทรัพยากรในการจัดการอย่างคุ้มค่า ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

11. มีแนวทางการวัดและประเมินผลการสอนไว้อย่างชัดเจน

สรุปได้ว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดี ควรเป็นหลักสูตรที่มีการจัดหมวดประสบการณ์ ได้เหมาะสมกับวัยและวุฒิของผู้เรียน มีความเป็นจริง สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและสามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยมุ่งสร้างเสริมด้านการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ เจตคติ เป็นที่ยอมรับของสาธารณชน หลักสูตรจะต้องง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีแนวทางการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน

1.5 การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นภารกิจของสถานศึกษา ที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องมีความเข้าใจในความหมายของการพัฒนาหลักสูตรซึ่งมีผู้ให้ความหมายการพัฒนาหลักสูตรไว้หลายกรณี ดังนี้

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, น. 158-159) ได้ให้ความเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีสอนรวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่า การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึงการแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นไป

ปรีชาดี โกวิทยางกูล (2547, น. 4) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งตอบสนองความต้องการชุมชนในด้านการวางแผนจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ (2544, น. 14) กล่าวว่าไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาหมายถึง การจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ

สมคิด พรหมจ้อย (2548, น. 20-21) กล่าวว่าไว้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างเป็นวัฏจักร ซึ่งมีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ ปรัชญาการศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับธรรมชาติของเนื้อหาวิชาการ วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่จะทำให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสังคม ท้องถิ่น และผู้เรียน มากที่สุด

2. การจัดทำร่างหลักสูตร มีขั้นตอนดังนี้

2.1 กำหนดหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อเป็นการมุ่งแก้ปัญหา และสนองความต้องการที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ 1

2.2 วิเคราะห์โครงสร้าง คัดเลือก และจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ การเรียนรู้ เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอันมาก เพราะเนื้อหา สาระที่จะนำมาสอนเป็นเสมือนสื่อกลางที่จะพาผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

2.3 เตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร ในขั้นนี้จะเป็นการเตรียม ความพร้อมในด้านการประเมินความเหมาะสมของเอกสารหลักสูตร คู่มือครู คู่มือนักเรียน อบรมครู ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรใหม่ที่ได้พัฒนาขึ้นมา

2.4 การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนของการนำเอาหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ หรือไปสู่การเรียนการสอน การนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยกิจกรรมและ กระบวนการต่างๆ หลายประการ เช่น การบริหารหลักสูตร การจัดครูสอน การพัฒนากิจกรรม การพัฒนาสื่อและการใช้สื่อ การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผล การนิเทศและติดตามผลการใช้ หลักสูตร เป็นต้น

2.5 การประเมินหลักสูตร เป็นการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ ความสำเร็จของการใช้หลักสูตร เพื่อให้ทราบว่าผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรนั้น เป็นไปตาม เจตนารมณ์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สังคมและผู้เรียนเพียงใด

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หลักสูตรให้ดีขึ้น รวมถึงการสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยมีกระบวนการและขั้นตอนการพัฒนา เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน

1.6 การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติงานที่มีขอบเขต กว้างขวาง ทำให้การให้ความหมายของคำว่า การนำหลักสูตรไปใช้แตกต่างกันออกไป นักการศึกษา หลายท่านได้แสดงความคิดเห็น ความหมายของการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

โบแชมป์ (Beauchamp, 1981, อ้างถึงในสุนีย์ ภูพันธ์, 2546, น. 220) ให้ความหมาย ของการนำหลักสูตรไปใช้ว่า เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยกระบวนการที่ สำคัญที่สุด คือการเปลี่ยนแปลงไปสู่การสอน การจัดสภาพ โรงเรียนให้ครูและนักเรียนได้มีการ พัฒนาการเรียนการสอน

ศรีสมร พุ่มสะอาด (2544, น. 131) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นกระบวนการ ที่ต่อเนื่อง ซึ่งครอบคลุมงานที่สำคัญ 3 ด้านคือ 1) การวางแผนหรือเตรียมการก่อนการนำหลักสูตร

ไปใช้ ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกันทั้งบุคลากร กระบวนการทำงาน ทรัพยากร 2) การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นกิจกรรมสำคัญที่ก่อให้เกิดความสำเร็จของหลักสูตรทั้งนี้ต้องสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การแนะแนว การผลิตและใช้สื่อ 3) การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำต่อเนื่องกัน ตั้งแต่การวางแผนจัดทำหลักสูตร จนกระทั่งได้หลักสูตร มีการติดตามประเมินผลเพื่อตรวจสอบ

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, น. 221) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการดำเนินงานและ กิจกรรมต่างๆ ในอันที่จะทำให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นดำเนินไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นับตั้งแต่การเตรียมบุคลากร อาคาร สถานที่ วัสดุ สภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนการสอนใน โรงเรียน

ธวัชชัย ชัยจิรฉายา (2551, น. 46) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ต้องให้ความสำคัญเรื่อง เตรียมครู การปรับปรุงคุณภาพครู และประเมินประสิทธิภาพของครู

แรมสมร อยู่สถาพร (2534, น. 245) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้หมายถึง กระบวนการนำแม่บท หรือหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปใช้ในโรงเรียน

สรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กระบวนการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น หรือสร้างขึ้นมาใหม่ นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยดำเนินการตาม ขั้นตอนตั้งแต่การวางแผนก่อนนำหลักสูตรไปใช้ การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลการนำ หลักสูตรไปใช้

1.7 การบริหารหลักสูตร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, น. 36) กล่าวว่า สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียน การสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชน ว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นอกจากนั้นในการบริหารจัดการหลักสูตรที่มี ประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีการเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรใหม่ และเตรียมความพร้อมใน การใช้หลักสูตร พิจารณาถึงงบประมาณ และอาคารสถานที่ว่าพอเพียงหรือไม่ การเตรียมบุคลากร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรจะดำเนินการ โดยวิธีใด การวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรอย่างละเอียดรอบคอบ และมีขั้นตอน จะทำให้การใช้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย สถานศึกษาควรมี

การส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทต่างกัน ความพร้อมต่างกัน อีกทั้งมีความแตกต่างกันในด้านงบประมาณ ทรัพยากร สถานที่ และบุคลากร รวมทั้งผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาก็มาจากพื้นเพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมที่ต่างกัน มีความรู้ความสามารถตลอดจนความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้น การวางแผนในการบริหารจัดการหลักสูตรจึงควรพิจารณาให้สอดคล้องสัมพันธ์กับปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ สถานศึกษาจะต้องมีการติดตามดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและครบวงจร และนำผลจากการติดตาม กำกับดูแลคุณภาพนั้นมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535, น. 29-30) กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรว่า เป็นกระบวนการต่อเนื่องของวงจรพัฒนาหลักสูตรอันได้แก่ การดำเนินการตามแผนการต่างๆ เช่น การจัดโปรแกรม การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเตรียมคู่มือสำหรับการเรียน การเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนการนิเทศกำกับติดตามดูแลและการประเมินผลการเรียนซึ่งสอดคล้องกับนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้แก่ สัจจ อูทรานันท์ (2532, น. 263) และชูศรี สุวรรณโชติ (2544, น. 232-242) ที่ได้เสนอขอบเขตการบริหารหลักสูตรที่สอดคล้องกันสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารและการบริการหลักสูตรซึ่งเกี่ยวกับงานเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าเข้าทำการสอนตามหลักสูตรการบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน
2. การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกอบด้วยการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น การจัดทำแผนการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. งานสนับสนุนส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศการศึกษา และการตั้งศูนย์การบริการเพื่อสนับสนุนการศึกษา

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสถานศึกษาต้องมีการเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ละเอียครอบคอบ เตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีการติดตาม ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและครบวงจร และนำผลจากการติดตาม กำกับดูแลคุณภาพนั้นมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.8 การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 25-26) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย โดยมีหลักการสำคัญดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนที่สำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัยซึ่งกระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

1.9 การวัดผลและประเมินผล

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, น. 33-64) กล่าวว่า เมื่อสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเหมาะสมกับสภาพบริบทของตนเองแล้ว ต้องวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวัดและประเมินผลในระดับชั้นเรียนสำหรับผู้สอน โดยวัดและประเมินผลตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระเป็นการประเมินความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ทักษะการคิดที่กำหนดอยู่ในตัวชี้วัดในหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่การสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ต่อไป

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นการตรวจสอบว่า เมื่อได้รับการปลูกฝังและพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้วยกระบวนการจัดการศึกษาตามหลักสูตร ในทุกกลุ่มสาระ

การเรียนรู้แล้วมีความก้าวหน้าอย่างไร เป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนและประเมินเพื่อการตัดสินใจเลื่อนชั้นและจบการศึกษาในระดับต่างๆ

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลังจากได้รับการปลูกฝังและพัฒนาผ่านการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่างๆ จนเป็นคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ในตัวผู้เรียนแล้ว ต้องใช้ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรม เพื่อนำมาประเมินและตัดสินใจเลื่อนชั้นและการจบระดับการศึกษา

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งสำหรับการเลื่อนชั้นและการจบระดับการศึกษา ผู้เรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตลอดจนผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยประเมินจากการปฏิบัติกิจกรรมและผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และประเมินตามสภาพจริง มีการประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเลื่อนชั้นและการจบระดับการศึกษา การวัดผลและประเมินผลต้องสัมพันธ์ต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในสถานศึกษาและใช้เครื่องมือการประเมินที่หลากหลาย

2. หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)

โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา

โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โดยมีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลาง

2.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รู้จักใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ ใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลที่ทันสมัย สามารถบันทึกความรู้ และข้อมูลข่าวสารจากการค้นคว้า เห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาไทย และวัฒนธรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีความชื่นชมและเห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย โดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์

และภูมิใจในภาษาประจำชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นไทย ร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมทางภาษา สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2 พันธกิจ

2.2.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการฟัง คู พุด อ่านและเขียนภาษาไทย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

2.2.2 จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

2.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางภาษาไทย

2.2.4 จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2.3 เป้าหมาย

2.3.1 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามเป้าหมายของโรงเรียน

2.3.2 ผู้เรียนทุกคนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางภาษา

2.3.3 ผู้เรียนทุกคนใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารและใช้ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องและเหมาะสม

2.3.4 ผู้เรียนทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

2.4 สาระสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา เป็นหลักสูตรที่เห็นความสำคัญของภาษาไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

2.5 สาระการเรียนรู้

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยมีสาระการเรียนรู้ รวม 5 สาระ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไป ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 2 การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้

ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อนำใจ

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจ บทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

2.6 มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ ดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ข้อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และ ความรู้สึกลงในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษาภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.7 โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียน เทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา ได้กำหนดเวลาเรียน ไว้ 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ 160 ชั่วโมง/ปี

2.8 ขอบเขตการเรียนรู้

การอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ และ/หรือสื่อประเภทต่างๆ ที่ใช้ข้อมูลสารสนเทศ ความรู้ ประสบการณ์ที่เอื้อให้ผู้อ่านนำไปคิดวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ แก้ปัญหา และถ่ายทอด โดยการเขียนเป็นความเรียงเชิงสร้างสรรค์ด้วยถ้อยคำภาษาที่ถูกต้องชัดเจน เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร หนังสือเรียน บทความ สุนทรพจน์ คำแนะนำ คำเตือน

2.9 คุณภาพผู้เรียน

เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนต้องมีคุณภาพ ดังนี้

2.9.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของ เรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2.9.2 มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกด คำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความย่อความ จดหมาย

ส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

2.9.3 พูดยุคแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู โฆษณาอย่าง มีเหตุผล พูดยุคตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พูดยุครายงานหรือประเด็นสั้นกว่าจากการฟัง การดู การสนทนา และพูดยุคโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพูดยุค

2.9.4 สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ จำนวน คำพ้องเพยและสุภาพ ฐูและเข้าใจ ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยคและคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และ คำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี ๑๑

2.9.5 เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้าน ของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

3.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

มารุต พัฒผล (2556, น. 5) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึงกระบวนการวางแผน เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การตัดสินใจในเชิงคุณค่า (Value Judgments) ของหลักสูตรในมิติต่างๆ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Data) การรายงานผลการประเมินต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และนำผลการประเมินมาประกอบการพิจารณาการปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิกการใช้หลักสูตร

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2552, น. 137) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ทราบประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน โดยกระบวนการประเมินจะเริ่มจากการวางแผนการประเมินตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน การกำหนดแหล่งข้อมูลที่ต้องประเมิน การกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานในการประเมิน วิธีการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล การตัดสินใจคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และการนำผลเสนอการวิเคราะห์

วิชย วงษ์ใหญ่ (2543, น. 58) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า การประเมินหลักสูตร คือการรวบรวมและศึกษาข้อมูล รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบหลักสูตรและตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณค่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรข้อบกพร่องหรือความผิดพลาดอาจจะเนื่องมาจากสาเหตุและปัจจัยต่างๆ ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงต้องมีการประเมินเป็นระยะๆ เพื่อที่จะลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อใช้หลักสูตรจริง การประเมินหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะแรก คือการประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ระยะที่ 2 คือการประเมินหลักสูตรระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตร และระยะที่ 3 คือการประเมินหลักสูตรภายหลังการใช้หลักสูตรครบกระบวนการ

เสริมศรี ไชยสร (2544, น. 19) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาตัดสิน ความคิด วิธีการ การวางแผน การออกแบบ และการใช้หลักสูตรว่าเหมาะสมตมกน้อยเพียงใด เพื่อจะได้เปลี่ยนแปลงปรับปรุง หรือแก้ไขให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เพื่อนำมาเทียบกับเกณฑ์เพื่อตัดสินคุณค่าหลักสูตรว่าบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

3.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร ควรมีการศึกษาถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินซึ่งนักการศึกษา ได้แก่ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, น. 250-251) ฃนัท ธาตุทอง (2550, น. 107) สันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 51) และ ชวลิต ชูกำแพง (2551, น. 147) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้คล้ายกัน ดังนี้

1. เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบของหลักสูตร และประเมินการนำหลักสูตรไปว่าบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด
2. เพื่อตัดสินว่า การบริหารด้านวิชาการ ด้านบริหารหลักสูตรเป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่ เพื่อหาทางแก้ไขระบบบริหารหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อติดตามผลผลิตจากหลักสูตรหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาตามหลักสูตรว่าเป็นไปตามความมุ่งหวังหรือไม่
4. เพื่อช่วยตัดสินใจว่า ควรใช้หลักสูตรต่อไปหรือควรปรับปรุงพัฒนาด้านใดหรือเพื่อยกเลิกการใช้หลักสูตรทั้งหมด

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการค้นหาคำตอบเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตรว่า หลักสูตรที่ได้นำไปใช้ปฏิบัติจริงนั้น มีคุณภาพเพียงใด มีปัญหาอุปสรรค และข้อบกพร่องอย่างไร และสนองความต้องการของสังคมได้มากน้อยเพียงใด

3.3 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537, น. 2) หลักสูตรสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการประเมินและปรับปรุงให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาแต่ละสถานศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด การประเมินหลักสูตรสถานศึกษามีเหตุผลที่สำคัญดังนี้

1. เพื่อรักษาและปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการ
2. เพื่อวางแผนปรับปรุงหรือจัดทำหลักสูตรใหม่
3. เพื่อจัดหาและจัดสรรงบประมาณ
4. เพื่อยืนยันต่อประชาชนและองค์กรภายนอกว่า สถานศึกษามีการควบคุมดูแล

และติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างใกล้ชิด

กระบวนการประเมินหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการประเมินหลักสูตรในทุกมิติหรือประเมินอย่างครบวงจร การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ถือเป็นภาระหน้าที่รับผิดชอบของสถานศึกษาทุกแห่งที่จะต้องดำเนินการให้เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง ด้วยกระบวนการประเมินที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมกับวัฒนธรรมองค์กรในแต่ละสถานศึกษาซึ่งผลการประเมินหลักสูตรทำให้สถานศึกษามีข้อมูลและสารสนเทศประกอบการตัดสินใจทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สอน ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษา ที่จะดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการที่จะสามารถทำให้เราทราบว่าหลักสูตรที่สถานศึกษาได้สร้างขึ้นและนำไปปฏิบัติานั้นเหมาะสมหรือไม่เพียงใด จำเป็นจึงต้องมีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

3.4 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการพัฒนาหลักสูตร โดยขั้นตอนการประเมินต้องจัดทำอย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ มีนักการศึกษาหลายท่านได้แก่ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2549, น. 137-143)

บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2545, น. 39) และสมคิด พรหมจ้อย (2548, น. 23) ได้กล่าวมาถึงขั้นตอนการประเมินหลักสูตรไว้คล้ายคลึงกันคือ

3.4.1 วิเคราะห์หลักสูตรที่มุ่งประเมิน เป็นการทำความเข้าใจกับหลักสูตร ที่จะประเมินในทุกๆ ด้าน เพื่อให้มองเห็นกรอบแนวทางในการประเมิน เพื่อพบจุดเด่น จุดด้อย ความสำเร็จ ความล้มเหลวของหลักสูตร ผู้ประเมินสามารถอธิบายแสดงผลได้อย่างถูกต้อง

3.4.2 ระบุหลักการและเหตุผลของการประเมิน เป็นการกล่าวถึงความจำเป็นมาตลอดจนความจำเป็นหรือความสำคัญของการประเมินหลักสูตร อธิบายถึงผลดี หรือผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการประเมินหลักสูตรนี้

3.4.3 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ต้องเขียนอย่างชัดเจนให้ทิศทางในการประเมินตรงกับความต้องการใช้ผลการประเมินของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

3.4.4 กำหนดขอบเขตของการประเมิน โดยอาจระบุ 3 เรื่อง คือ ช่วงเวลาของการประเมิน แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล และประเด็นในการประเมินหลักสูตรนี้

3.4.5 ศึกษาแนวคิดและแบบจำลองการประเมิน แล้วจัดทำเป็นกรอบแนวคิดในการประเมิน โดยควรพิจารณาเลือกแบบจำลองการประเมินที่มีความสอดคล้องกับประเด็นการประเมิน ซึ่งจะช่วยให้เป็นเข็มทิศและชี้แนวทางในการประเมินหลักสูตรต่อไป

3.4.6 ออกแบบการประเมิน เป็นการกำหนดกรอบแนวทางการประเมิน โดยออกแบบ 3 เรื่องที่สำคัญ คือ การออกแบบการวัดตัวแปร การออกแบบการสุ่มผู้ให้ข้อมูล และการออกแบบการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.7 พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ควรสร้างเครื่องมือที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประเด็นการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบทดสอบ และแบบบันทึกข้อมูล โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินต้องมีการตรวจสอบคุณภาพก่อนใช้

3.4.8 เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นส่วนที่ต้องพิจารณาว่าจะใช้เทคนิคใดในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงจะได้รับความร่วมมืออย่างดี และได้ข้อมูลที่ครบถ้วนให้มากที่สุด การเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินหลักสูตร ได้แก่ การสอบถาม การทดสอบ การสัมภาษณ์ การบันทึกข้อมูล และวิธีอื่นๆ

3.4.9 กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานของการประเมิน โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้เปรียบเทียบกับ “เกณฑ์” หรือสภาพที่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา

3.4.10 วิเคราะห์ข้อมูล โดยข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถวิเคราะห์สถิติต่างๆ เช่น แจกแจงความถี่ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อัตราส่วน ร้อยละ ความสัมพันธ์เป็นต้น ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

3.4.11 รายงานผลการประเมิน ได้แก่ การนำข้อมูลผลการประเมินหลักสูตรไปใช้เพื่อการตัดสินใจในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถนำเสนอผลการประเมินได้ 2 ลักษณะคือ นำเสนอด้วยปากเปล่า และการเขียนรายงานการประเมินหลักสูตร

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรมีขั้นตอนการประเมินที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษาหลักสูตรที่จะประเมิน ความสำคัญในการประเมิน วัตถุประสงค์ในการประเมิน ขอบเขตและศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการประเมิน การออกแบบการประเมิน การพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผลการประเมินให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

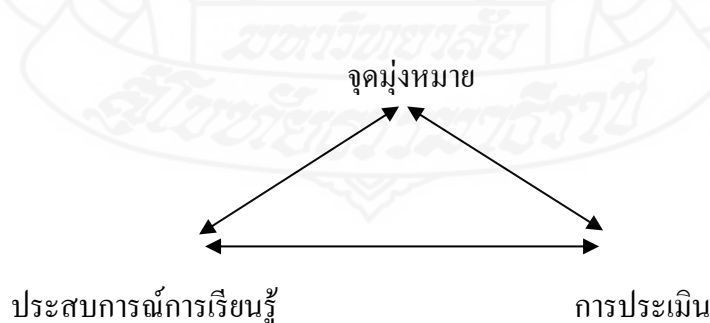
3.5 รูปแบบการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินสามารถกำหนดแบบการประเมินโดยพิจารณาแนวคิดของการประเมินเพื่อเลือกทางใดทางหนึ่งจากแต่ละแนวมาประสานเข้าด้วยกันเป็นแนวคิดหลักของการประเมินหลักสูตร

3.5.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก

1) รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ (Tyler)

การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ (Tyler) เป็นรูปแบบการประเมินที่เปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ด้วยการศึกษารายละเอียดขององค์ประกอบของการจัดกระบวนการศึกษา 3 ประการ คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และพิจารณาผลสัมฤทธิ์ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน ดังภาพ

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบของการจัดกระบวนการศึกษา

2) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์

รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของแฮมมอนด์ (Robert L. Hammond) เป็นรูปแบบการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายของการประเมินว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรที่ต้องการศึกษาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินจะประเมินหลักสูตรที่กำลังใช้อยู่ ซึ่งเป็นหลักสูตรในระดับท้องถิ่น โดยแฮมมอนด์ได้เสนอโครงสร้างการประเมินหลักสูตร ไว้ 3 มิติ คือ มิติด้านการเรียนการสอน มิติด้านสถาบัน และมิติด้านพฤติกรรม ซึ่งมิติทั้งสามประกอบด้วยตัวแปรต่างๆ ที่ควรศึกษาในการประเมินหลักสูตร

3.5.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก

1) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (Stake)

สเตค (Stake) ได้พัฒนารูปแบบการประเมินโดยใช้แนวคิดของครอนบาค และ สตรีฟเวน เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติในการประเมินของสเตค ถือว่าเป็นรูปแบบหนึ่งที่นักประเมินนำมาประยุกต์ใช้กันอย่างกว้างขวางในการประเมินโครงการ การประเมินตามความเห็นของสเตค หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจคุณค่าของโครงการ จุดมุ่งหมายของการประเมินมีอยู่ 2 ประการคือ เพื่อต้องการให้ข้อมูลต่างๆ ที่นำมาบรรยายเกี่ยวกับโครงการนั้น และเพื่อต้องการให้ข้อมูลต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของโครงการ (สมคิด พรหมจ้อย, 2550, น. 59)

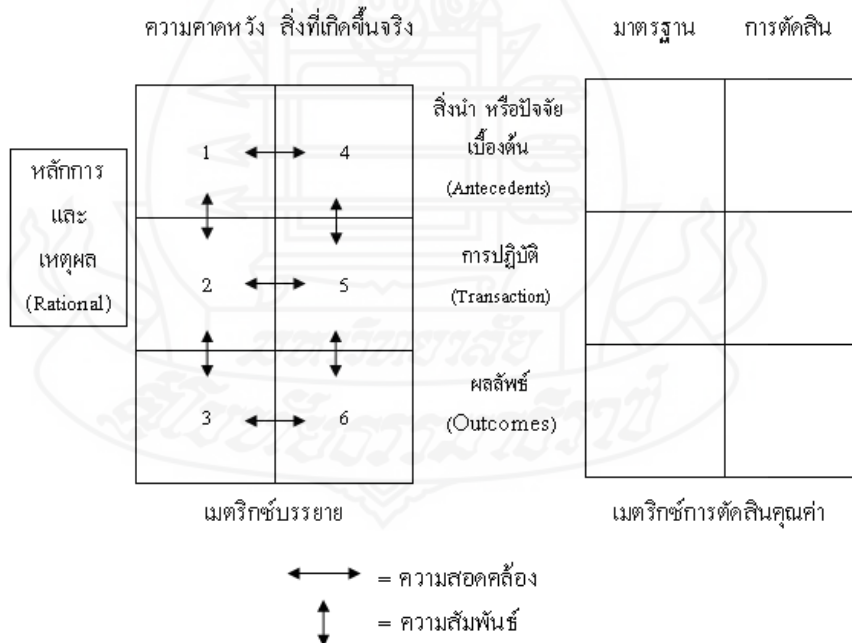
วิธีการประเมิน สเตค ได้เสนอโครงสร้างของรูปแบบการประเมิน ใช้ชื่อว่ารูปแบบการประเมินเคาน์ทิแนนซ์ (Countenance Model) ซึ่งตามโครงสร้างของรูปแบบนี้ ได้จำแนกข้อมูลการประเมินออกเป็น 2 ส่วนคือ เมตริกบรรยาย (Description Matrix) และเมตริกตัดสินคุณค่า (Judgement Matrix) และได้เสนอว่าก่อนบรรยายหรือตัดสินคุณค่าของโครงการใดๆ นักประเมินควรทำการวิเคราะห์หลักการและเหตุผลของโครงการนั้นๆ ด้วยการประเมินโครงการตามแนวคิดของสเตค ผู้ประเมินจะต้องรวบรวมข้อมูลแท้จริงให้ได้ เนื่องจากแหล่งข้อมูลมีมากมาย และวิธีการเก็บข้อมูลมีหลายวิธี ข้อมูลที่ต้องการคือข้อมูลที่นำมาใช้เพื่ออธิบาย และการตัดสินใจ ตามรูปแบบการประเมินนี้ ได้จำแนกสิ่งที่จะต้องพิจารณาในการประเมินออกเป็น 3 ส่วนคือ

2) สิ่งนำหรือปัจจัยเบื้องต้น (Antecedents) หมายถึง สภาพเงื่อนไขที่มีอยู่ก่อนแล้ว หรือปัจจัยต่างๆ ในการดำเนินโครงการ

3) การปฏิบัติ (Tran action) หมายถึง กิจกรรมดำเนินการ กิจกรรมที่ปฏิบัติ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียน พฤติกรรมระหว่างบุคคล ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน เป็นต้น

4) ผลลัพธ์หรือผลการดำเนินการ (Outcomes) หมายถึงผลผลิตที่เกิดขึ้นจากโครงการในการเก็บข้อมูล ผู้ประเมินจะต้องบันทึกข้อมูลทั้งสามชนิดนี้ แบ่งแยกเป็น 4 ประเภท คือ

- (1) ความคาดหวังหรือแผนงาน (Intents) หมายถึง สิ่งที่เราคาดหวังไว้ จำแนกเป็นความคาดหวังเกี่ยวกับ ปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลการดำเนินงานโครงการ
- (2) สิ่งที่เกิดขึ้นจริง (Observations) หมายถึง สภาพที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งจำแนกเป็นสภาพการณ์ ที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลการดำเนินงาน
- (3) มาตรฐาน (Standards) หมายถึง แนวทางการดำเนินงาน คุณลักษณะที่ควรจะมี หรือควรจะได้รับ เกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและการดำเนินงาน
- (4) การตัดสินใจ (Judgement) หมายถึง การพิจารณาผลการตัดสินใจ เป็นการพิจารณาสรุปเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและการดำเนินงานในการประเมิน ผู้ประเมินต้อง พิจารณาข้อมูลเพื่อบรรยายและต้องมีการศึกษาความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลลัพธ์ เมื่อได้ผลอย่างไร แล้วจึงเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้และมาตรฐานที่คาดว่าจะเกิดขึ้นแล้วตัดสินใจ แนวคิดของสเตคแสดงไว้ดังภาพ

ภาพที่ 2.2 รูปแบบการประเมินของสเตค

3.5.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยการตัดสินใจ

1) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ โพรวัส (Provus' Discrepancy Evaluation Model) โพรวัส (อ้างใน บุญเลี้ยง ทุมทอง 2553, น. 317-318) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินหลักสูตร ซึ่งเรียกว่า “การประเมินผลความแตกต่างหรือการประเมินผลความไม่สอดคล้อง” ซึ่งจะประเมินหลักสูตรทั้งหมด 5 ส่วน คือ

1. การออกแบบ (Design)
2. ทรัพยากรหรือสิ่งที่เริ่มตั้งไว้เมื่อใช้หลักสูตร (Installation)
3. กระบวนการ (Processes)
4. ผลผลิตของหลักสูตร (Products)
5. ค่าใช้จ่ายหรือผลตอบแทน (Cost) ซึ่งในแต่ละส่วนจะมีขั้นตอนการ

ประเมินผลเหมือนกันโดยจะดำเนินการเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

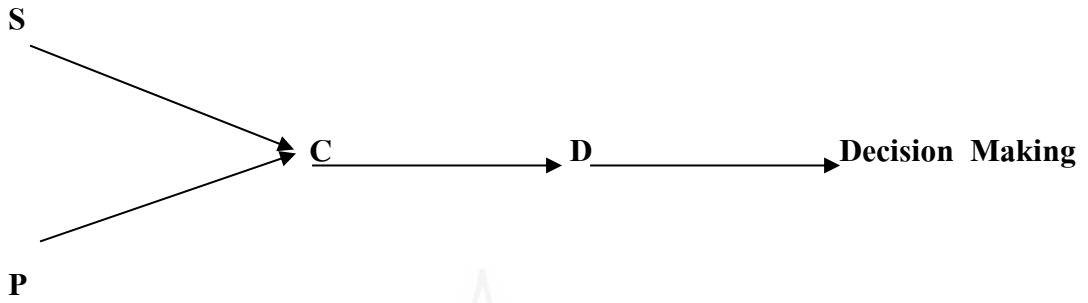
ขั้นที่ 1 ผู้ประเมินจะต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (Standards – S) ของสิ่งที่ต้องการวัดก่อน เช่น มาตรฐานด้านเนื้อหา เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ผู้ประเมินต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือการปฏิบัติจริงของสิ่งที่ต้องการวัด (Performance – P)

ขั้นที่ 3 ผู้ประเมินนำข้อมูลที่รวบรวมได้ในขั้นที่ 2 มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในขั้นที่ 1 (Compare – C)

ขั้นที่ 4 ผู้ประเมินศึกษาความแตกต่างหรือความไม่สอดคล้องระหว่างผลการปฏิบัติจริงกับเกณฑ์มาตรฐาน (Discrepancy – D)

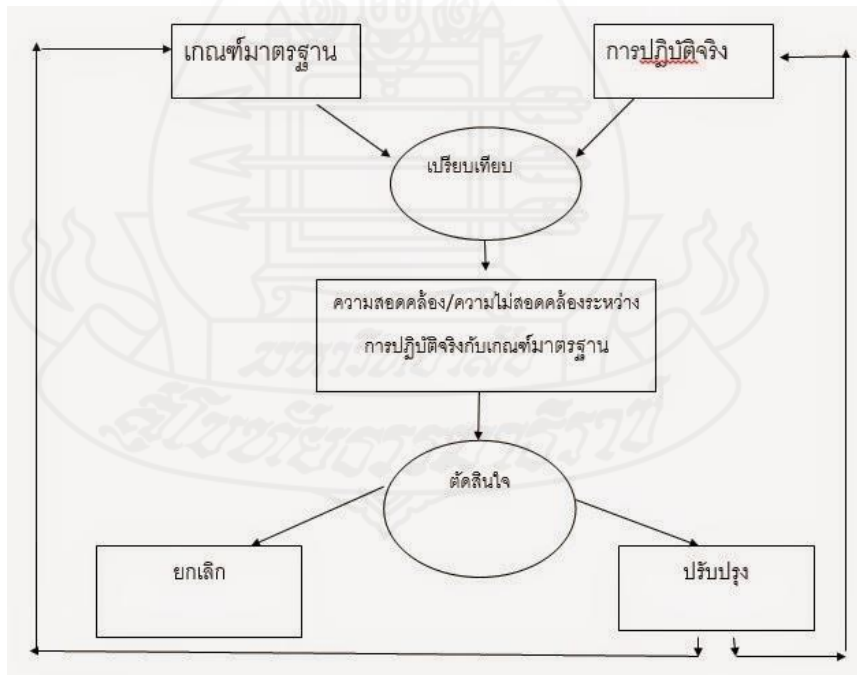
ขั้นที่ 5 ผู้ประเมินส่งผลการประเมินให้ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจว่าจะยกเลิกการใช้หลักสูตรที่ประเมิน หรือปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติเกณฑ์มาตรฐานให้มีคุณภาพดีขึ้น (Decision making)

ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการประเมินหลักสูตรของ โพรวัส

ที่มา : บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, น. 317)

การประเมินหลักสูตรของโพรวัส สามารถประเมินโครงการ หรือหลักสูตรที่กำลังดำเนินการอยู่ และสามารถประเมินในขั้นตอนใดก็ได้ ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผนจนถึงขั้นตอนการนำไปใช้ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ภาพที่ 2.4 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ โพรวัส

ที่มา: บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, น. 318)

2) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stoffebeam, 1971)

สตัฟเฟิลบีม ได้เสนอรูปแบบการประเมินซึ่งเป็นที่รู้จักและนิยมโดยเรียกรูปแบบนี้ว่า การประเมินแบบ CIPP ซึ่งได้มาจากตัวอักษรตัวแรกของคำว่า Context, Input, Process, Product เน้นการตัดสินใจ 4 ประการคือ 1) การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน 2) การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง 3) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน และ 4) การตัดสินใจเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสำเร็จของการใช้หลักสูตร จึงเรียกว่า การตัดสินใจเกี่ยวกับความสำเร็จของการประเมิน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ 4 ประการ โดยทำการประเมินองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านคือ

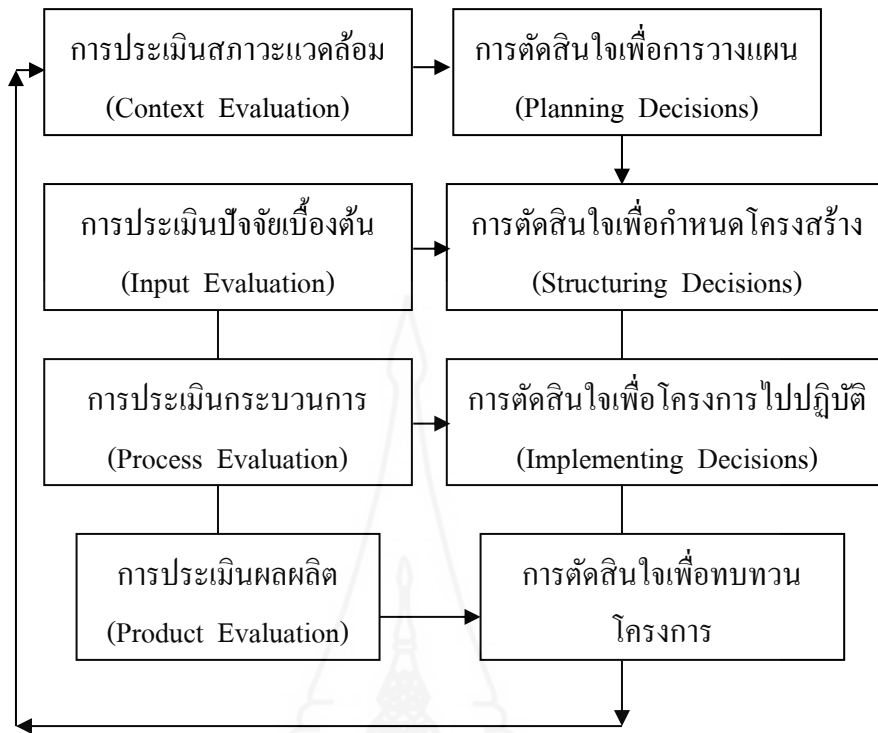
(1) การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินการใดๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเหตุผลรวมทั้ง เพื่อพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหาตลอดจน การพิจารณาความเหมาะสมกับเป้าหมายของโครงการ

(2) การประเมินตัวป้อนเข้าหรือปัจจัย (Input Evaluation : I) เป็นการประเมิน เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยีและแผนของการดำเนินงาน

(3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) การประเมินด้านนี้เป็นการประเมินเพื่อ หาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้นๆ นำข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสั่งการเพื่อการพัฒนางานต่างๆ บันทึกภาวะของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

(4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมิน เพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการทำโครงการกับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

แนวคิดและการประเมินของสตัฟเฟิลบีม เน้นกระบวนการประเมิน เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจการดำเนินโครงการแต่ละประเภท ดังรูปแบบความสัมพันธ์ในแผนภาพ

ภาพที่ 2.5 รูปแบบความสัมพันธ์ของการประเมินและการตัดสินใจ

ที่มา: เขาวดี วิบูลย์ศรี (2544, น. 61)

การประเมินหลักสูตรตามรูปแบบชิปปี้ เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ โดยมีการประเมินผลทั้ง 4 ด้านดังกล่าวข้างต้น แล้วนำมาพิจารณาความสอดคล้องและความสัมพันธ์กัน เพื่อจะได้ข้อมูลในการตัดสินใจคุณค่าของหลักสูตร รวมทั้งทราบว่าส่วนใดของหลักสูตรมีข้อบกพร่องเพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

3) รูปแบบการประเมินหลักสูตรเชิงระบบ

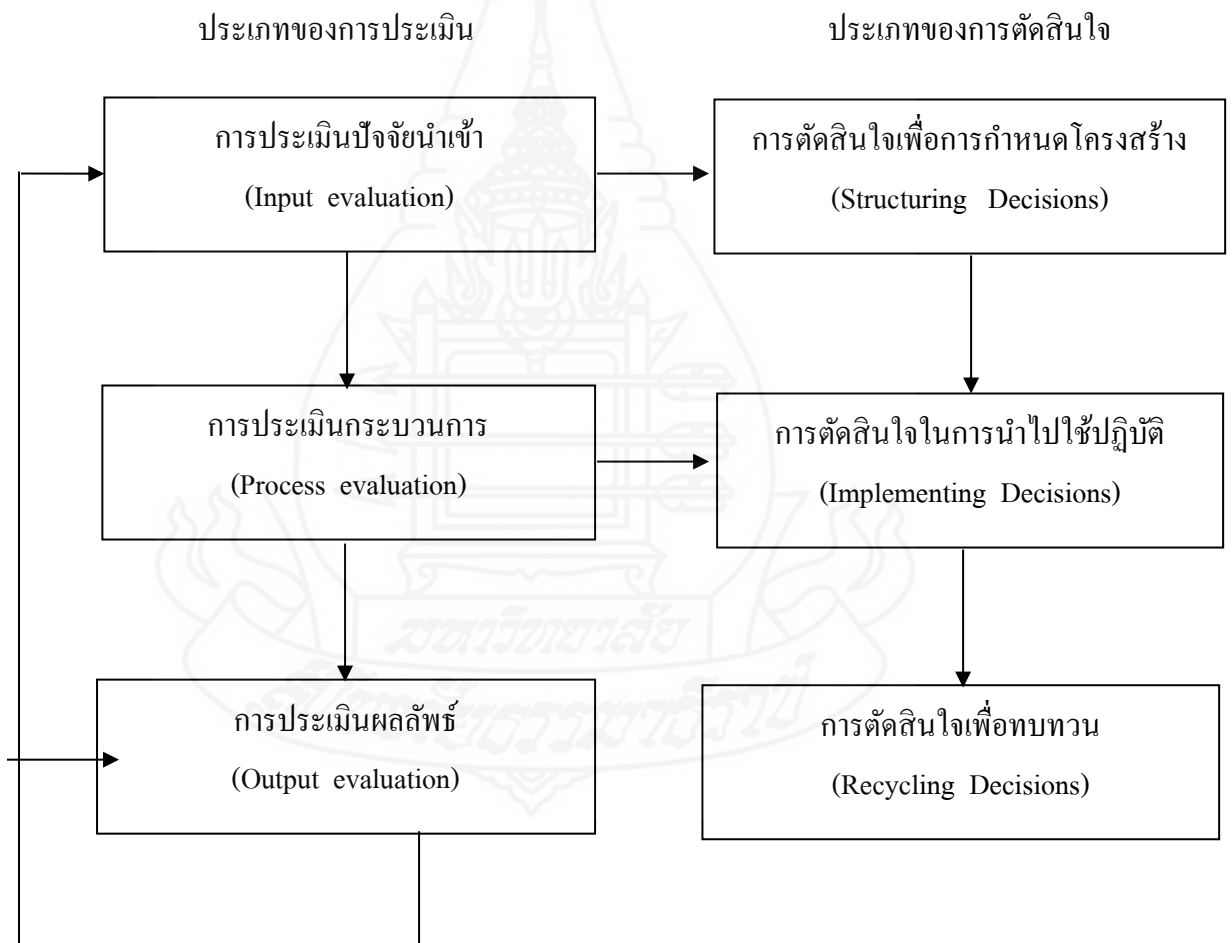
สุภมาส อังสุโชติ (2555, น. 56) กล่าวว่า การประเมินด้วยวิธีเชิงระบบ เป็นการประเมินตามความเชื่อในปรัชญาปรนัยนิยม (Objectivism) ที่เชื่อว่าวิธีเชิงระบบเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับการประเมิน เพราะเป็นการประเมินที่มีการวางแผนการประเมินและวิธีดำเนินการอย่างชัดเจน รัดกุม และเป็นระบบสนับสนุนการใช้เครื่องมือที่ได้มาตรฐานในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการควบคุมสถานการณ์และตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจส่งผลกระทบต่อ การประเมิน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและมีการสรุปผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

การนำรูปแบบเชิงระบบมาประยุกต์ใช้กับการประเมินหลักสูตร เพื่อการตัดสินใจจากการประเมิน 3 ประเภท ได้แก่

1. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) เพื่อการตัดสินใจด้านการกำหนดโครงสร้างหรือวางรูปแบบการดำเนินงาน (Structuring decisions) โดยการใช้ทรัพยากรด้านต่างๆ เช่น คน สารสนเทศ สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัสดุ เงิน

2. การประเมินกระบวนการ (Process evaluation) เพื่อการตัดสินใจในการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติจริง (Implementing decisions)

3. การประเมินผลลัพธ์ (Output evaluation) เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง หรือคง หรือขยาย หรือยุบ หรือเลิกโครงการ

ภาพที่ 2.6 รูปแบบการประเมินเชิงระบบ

รูปแบบการประเมินเชิงระบบ สามารถนำไปใช้ได้ 2 แนวทาง คือ นำไปใช้ในลักษณะโมเดลพลวัต คือ ประเมินร่วมกันพร้อมกับการบวนการบริหารนโยบาย แผนงาน และโครงการ ตามรูปแบบดั้งเดิมของสต๊อฟเฟิลบีม และแนวทางที่สองคือ การนำไปใช้ในการประเมินครั้งเดียวกันโดยประเมินครบทั้ง Input-Process-Output

การประเมินเชิงระบบครบทั้ง Input-Process-Output ในครั้งเดียวจะเป็นการประเมินถึงสิ่งที่มีมาก่อนหน้านั้นดังนี้

1. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อตอบคำถามว่าปัจจัยด้านด้านทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ ด้านคน ด้านเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการจัดการ (4 m's: man, money, material, and management) มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลในความเป็นไปได้กับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ประเมินหรือไม่ เพียงใด ควรปรับ ลด หรือเพิ่มทรัพยากร

2. การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินเพื่อช่วยในการตัดสินใจว่า เมื่อนำนโยบาย แผนงาน โครงการหรือหลักสูตรสู่การปฏิบัติจริงแล้ว การใช้ทรัพยากรและการดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินกระบวนการนี้เป็นการหาความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติจริงกับที่คาดหวังไว้ในนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือหลักสูตร มีปัญหาหรือสิ่งต่อต้านการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง และมีข้อเสนอแนะอะไรบ้างเพื่อแก้ปัญหา หรือเอาชนะสิ่งต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น

3. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินที่ตอบคำถามที่ว่า ผลผลิตที่เกิดขึ้นเป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของนโยบาย แผนงาน โครงการและหลักสูตร ที่คาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด ซึ่งโดยทั่วไปจะคำนึงถึงหลักการประเมินผลที่เน้นวัตถุประสงค์และผลงาน (result-centered method) มีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ นอกเหนือจากการคาดหวังอะไรอีกบ้าง มากน้อยเพียงใด มีข้อเสนอแนะว่า ควรเปลี่ยนแปลง หรือคงที่ หรือขยาย หรือยุบ หรือเลิกนโยบาย แผนงาน โครงการและหลักสูตรหรือสิ่งที่ประเมินหรือไม่ อย่างไร

จากรูปแบบของการประเมินหลักสูตรดังกล่าว จะเห็นได้ว่ามีหลากหลายรูปแบบในการนำรูปแบบใดไปใช้นั้นต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการประเมินเป็นหลักเพราะรูปแบบการประเมินแต่ละรูปแบบมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา ผู้วิจัยได้เลือกรูปแบบการประเมินเชิงระบบ มาเป็นแนวทางในการประเมิน เนื่องจากรูปแบบการประเมินจะแสดงข้อมูลให้เห็นว่าหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) มีความพร้อมใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัยเบื้องต้น 2) ด้านกระบวนการ และ 3) ด้านผลผลิต ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือไม่ โดยมีการรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

มาเป็นเครื่องช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มงานวิจัยออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และการประเมินหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

4.1 กลุ่มที่ 1 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

วัชรีย์ ลำจวน (2552) ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดคลองเกษมเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนของโรงเรียนวัดคลองเกษมเหนือในปีการศึกษา 2551 จำนวน 51 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครูผู้สอนภาษาไทยช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 3 คน และนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 47 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมด้านปัจจัยของหลักสูตร ได้แก่บุคลากร วัสดุหลักสูตร อาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม และสาระหลักสูตรในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นเกณฑ์การประเมิน ความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรในภาพรวม ได้แก่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ผ่านเกณฑ์การประเมิน และผลผลิตของหลักสูตรได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความผ่านเกณฑ์การประเมิน

นิลรัตน์ ปีมณี (2555) ประเมินการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดหนองศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผู้ประเมินได้ประยุกต์ใช้การประเมินเชิงระบบ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จำนวน 6 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 จำนวน 67 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และแบบบันทึกข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของการใช้หลักสูตร ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา เอกสารประกอบหลักสูตร บุคลากร งบประมาณ เวลา สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวมและรายด้านตามความคิดเห็นของครู มีความพร้อมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและพัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในภาพรวมและรายด้านตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินผลคุณภาพการศึกษา (NT) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะทางการเรียน (การอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน) ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2554 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา (NT) สูงกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะทางการเรียน (การอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน) ผ่านเกณฑ์การประเมิน

บุญฉนิกา หอมหวาน (2552, น. 127-139) ประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 2 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วงชั้นที่ 4 จำนวน 4 คน และนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 19 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้นได้แก่ ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา เอกสารประกอบหลักสูตร บุคลากร งบประมาณ เวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในภาพรวมมีความพร้อมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบุคลากร เอกสารประกอบหลักสูตร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อมมาก

ยกเว้นด้านสถานที่มีความพร้อมปานกลาง จึงควรเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น ปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับเวลาเรียนและผู้เรียน จัดให้มีการเรียนการสอนนอกสถานที่ ใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม อบรมพัฒนาครูด้านการเรียนการสอน ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบบูรณาการพร้อมทั้งจัดอบรมสัมมนาเพื่อปรึกษาและแลกเปลี่ยนความรู้ในวิทยาการต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน ศึกษาคุณภาพโรงเรียนแม่แบบ ด้านกระบวนการ ได้แก่การบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู การใช้สื่อและการพัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผลในภาพรวมมีความเหมาะสมทุกด้าน ส่วนด้านผลผลิตพบว่าในภาพรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับโรงเรียนผ่านเกณฑ์สูงถึงร้อยละ 95.08 ระดับประเทศ (O-NET) โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยระดับ โรงเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ ระดับจังหวัดและระดับประเทศ ส่วนด้านการประเมินคุณลักษณะและการประเมินทักษะการเรียน พบว่านักเรียนผ่านเกณฑ์สูงถึง 97.54 และ 96.61 ตามลำดับ

4.2 กลุ่มที่ 2 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

อุไรวรรณ กุลวงษ์วิทย์ (2556) ประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ จังหวัดนนทบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 1 คน ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 คน นักเรียนจำนวน 225 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกนและใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านครูผู้สอน ภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่ผู้ติการศึกษาเอกคณิตศาสตร์ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านเอกสารประกอบหลักสูตร พบว่า เอกสารประกอบหลักสูตรในภาพรวมมีความพร้อมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านงบประมาณพบว่างบประมาณในภาพรวมมีความพร้อมระดับปานกลางไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครูในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินด้านความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร สรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตรผลการประเมินพบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ด้านการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครู พบว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของนักเรียนในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินด้านการวัดและประเมินผลตาม

ความคิดของครูผู้สอนและนักเรียนในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 60 ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 86.19 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนพบว่าอยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 77.99 ผ่านเกณฑ์การประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่าอยู่ในระดับดีขึ้นไปร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานคะแนนเฉลี่ย ของชั้น ป.5 พบว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ระดับโรงเรียนสูงกว่าระดับเขตพื้นที่ การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชาติ คะแนนเฉลี่ยของชั้น ป.6 วิชาคณิตศาสตร์ระดับโรงเรียนสูงกว่าระดับประเทศ ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ศิริพร ห่องบางไทร (2553, น. 45-49) ได้ประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนปริวาส กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ครูผู้สอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ งบประมาณ ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผล และด้านผลผลิตของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์และนักเรียน จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบบันทึกข้อมูล และแบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมี 3 ด้าน ประกอบด้วย ครูผู้สอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ พบว่า ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมี 3 ด้านประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผล ในภาพรวมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ทุกด้าน ส่วนด้านผลผลิตของหลักสูตรพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนวัดปริวาส กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมผู้เรียนสอบผ่านร้อยละ 84.42 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร้อยละ 100 ผ่านเกณฑ์ ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางวิทยาศาสตร์ พบว่าผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ผลการประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 89.95

พินนภัส ตลอดจนพงษ์ (2556, น. 75-100) ได้ทำการประเมินหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 126 คน ครูผู้สอน จำนวน 289 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 365 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 365 คน ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ครูผู้สอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การ

ประเมิน ความเหมาะสมด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนด้านประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (NT) ต่ำกว่าระดับสังกัดและระดับประเทศไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (O-NET) สูงกว่าระดับสังกัดและระดับประเทศไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน เจตคติของผู้เรียนต่อวิชาคณิตศาสตร์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อสมรรถนะของผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.3 กลุ่มที่ 3 การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

สถิตย์ พักพุ่ม (2556) ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านนุ่งคล้า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 2 คน ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 103 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านมีความพร้อมผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และด้านงบประมาณ โดยพิจารณาจากประเด็นได้แก่ ความรู้ความสามารถของครู ความพอเพียง ความเหมาะสม และความเพียงพอในการใช้งบประมาณสนับสนุน จึงสรุปในภาพรวมได้ว่า ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนนุ่งคล้า จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความพร้อมในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียนมีความเห็นในภาพรวมว่า กระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เพื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีความเหมาะสม ผ่านเกณฑ์การประเมินได้แก่ ด้านบริหารจัดการหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมส่วนใหญ่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่มีผลการเรียนระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 70.27 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวมได้รับการประเมินระดับผ่านร้อยละ 95.50 ผ่านเกณฑ์การประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในภาพรวมได้รับการประเมินระดับผ่านขึ้นไปร้อยละ 95.50 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมได้รับการประเมินระดับผ่านขึ้นไปร้อยละ 95.50 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

จิตติมา นิตกรวรากุล (2553) ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดโป่ง “สามัคคีคุณูปถัมภ์” จังหวัดราชบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมิน ซิปป์ (CIPP MODEL) ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร โรงเรียน จำนวน 8 คน ผู้บริหารจำนวน 6 คน ครูผู้สอนจำนวน 40 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 278 คน และผู้ปกครองนักเรียน 278 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านบริบท ความคิดเห็นโดยรวมของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนมีความสอดคล้องกันในระดับมาก โดยนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 นโยบายของโรงเรียนและสภาพแวดล้อมภายนอก มีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า ความคิดเห็นโดยรวมของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ โครงสร้างรายวิชาของหลักสูตร ความพร้อมของผู้บริหาร สื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และงบประมาณ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านกระบวนการ ความคิดเห็นโดยรวมของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน ผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และ นิเทศติดตามการใช้หลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ด้านผลผลิต ความคิดเห็นโดยรวมของคณะกรรมการบริหาร โรงเรียน ผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียนมีความเห็น

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินความพร้อมในด้านสื่อ งบประมาณ บุคลากร ด้านกระบวนการใช้หลักสูตรประเมินการบริหารจัดการ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ด้านผลผลิตของหลักสูตร ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินผลระดับชาติ การวิจัยแต่ละเรื่องได้นำรูปแบบการประเมินมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและนำรูปแบบการประเมินเชิงระบบมาใช้ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ในด้านความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร และผลผลิตของหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 4 คน ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 คน ทั้งหมดจำนวน 7 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 492 คน รวมทั้งหมด จำนวน 499 คน ของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ในปีการศึกษา 2559

1.2 กลุ่มตัวอย่างการวิจัย กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 4 คน ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 คน ศึกษาทั้งหมด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 217 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน จากจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้น จากนั้นสุ่มตัวอย่างนักเรียนแต่ละชั้น โดยการสุ่มแบบเป็นระบบจากนักเรียนแต่ละชั้น แสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนนักเรียนที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ระดับชั้น	จำนวนประชากร(คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ประถมศึกษาปีที่ 4	170	75
ประถมศึกษาปีที่ 5	160	71
ประถมศึกษาปีที่ 6	162	71
รวม	492	217

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบบันทึกข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร เป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร จำนวน 17 ข้อ

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร เป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร จำนวน 19 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร เป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร เป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร จำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

ผู้วิจัยกำหนดค่าความพร้อมและความเหมาะสมของคำถามในแบบสอบถามแต่ละข้อตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลระดับความพร้อม/ความเหมาะสม

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพร้อม/ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การประเมินหลักสูตรในแต่ละด้านดังนี้

1. ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

2. ความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

3. ผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการเรียนอยู่ในระดับดีขึ้นไป ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

3.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

3.3 การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ผลการประเมินอยู่ในระดับดีขึ้นไป ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

3.4 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับจังหวัด ถือว่าผ่านเกณฑ์

2.2 แบบบันทึกข้อมูล ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โดยมุ่งบันทึกข้อมูล 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
4. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการวัด เพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา ดังนี้

1.1 เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

1.2 เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร

1.3 เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตร

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยรวมทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และการประเมินหลักสูตรในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

3. วางแผนการสร้างเครื่องมือ โดยจัดทำแบบสอบถาม 2 ฉบับ และแบบบันทึกข้อมูล 1 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน ถามเกี่ยวกับ ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมด้านกระบวนการ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ถามเกี่ยวกับ ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมของกระบวนการ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

ฉบับที่ 3 เป็นแบบบันทึกข้อมูลผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย

4. ร่างแบบสอบถาม และแบบบันทึกข้อมูลตามแผนผังเครื่องมือ

5. นำแบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูลฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูลที่ร่างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินเพื่อนำผลการพิจารณาหาความตรงเชิงเนื้อหา โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามฉบับนี้ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และเครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 สำหรับแบบบันทึกข้อมูลตรวจสอบความครบถ้วน และความชัดเจนของภาษาที่ใช้

7. นำแบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูลที่ปรับปรุงแล้วตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

8. จัดพิมพ์แบบสอบถามแล้วนำไปทดลองใช้โดย เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน นำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย ของโรงเรียนเทศบาลชนะชัยศรี จำนวน 7 คน สำหรับเครื่องมือ ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนเทศบาลชนะชัยศรี จำนวน 30 คน และนำมาคำนวณหาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา พบว่า เครื่องมือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.89 เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.85

9. นำแบบสอบถาม แบบบันทึกข้อมูล จัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว เพื่ออนุญาตจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.2 ขอความอนุเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บคืนแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้งหมด 224 ฉบับ ได้แก่ สำหรับผู้บริหารและครู 7 ฉบับ สำหรับนักเรียน 217 ฉบับ ได้รับคืนมา 224 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 ข้อมูลตามแบบบันทึกข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความอนุเคราะห์จากฝ่ายวิชาการของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูลมาวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ข้อมูลจากคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลจากคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

4.2 ข้อมูลแบบบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญใช้สูตร (วรรณดี แสงประทีปทอง, 2549, น. 108-109)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดย

ให้ +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงเนื้อหาที่กำหนด

ให้ 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงเนื้อหาที่กำหนด

ให้ -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดไม่ตรงเนื้อหาที่กำหนด

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา จากสูตร (วรรณดี แสงประทีปทอง, 2549, น. 114-115)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

- α หมายถึง ความเที่ยงของเครื่องมือวัด
- k หมายถึง จำนวนของข้อคำถามของเครื่องมือวัด
- S_i^2 หมายถึง ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
- S_t^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัด
สระแก้ว ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวทางการประเมินดังนี้

ตารางที่ 3.2 กรอบแนวทางการประเมิน

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นที่ศึกษา/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)	1.1 คุณสมบัติ ครูผู้สอน				
	- วุฒิการศึกษา	- ทะเบียน ประวัติครู	- แบบบันทึก ข้อมูล	- ร้อยละ	-ครูมีวุฒิทางการสอนภาษาไทยร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
	- ร้อยละของครูที่มีประสบการณ์สอนภาษาไทย 3 ปีขึ้นไป	- ทะเบียน ประวัติครู	-แบบบันทึก ข้อมูล	-ร้อยละ	-ครูมีประสบการณ์สอนภาษาไทย 3 ปีขึ้นไป ร้อยละ 100 ถือว่าผ่านเกณฑ์
	- จำนวนชั่วโมงที่ครูพัฒนาตนเองใน 1 ปี	- รายงานการ อบรม	-แบบบันทึก ข้อมูล	- ร้อยละ	-ครูร้อยละ 100ได้รับการอบรมตามเกณฑ์วิชาชีพ 20 ชั่วโมง/ปี ถือว่าผ่านเกณฑ์
1.2 ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน		-ผู้บริหาร -ครูผู้สอน -นักเรียน	แบบสอบถาม	-ค่าเฉลี่ย -ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน -วิเคราะห์เนื้อหา	-ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นที่ศึกษา/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)	1.3 สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้				
	ความเพียงพอของ				
	- หนังสือและเอกสาร	-ผู้บริหาร	-แบบสอบถาม	-ค่าเฉลี่ย	
	ประกอบการสอน	-ครู		-ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	-ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไปถือว่า
	- สื่อและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้	-นักเรียน		-วิเคราะห์เนื้อหา	ผ่านเกณฑ์
	- แหล่งเรียนรู้ในการศึกษาค้นคว้า				
	1.4 งบประมาณ				
	ความเพียงพอของ				
	- งบประมาณ	-ผู้บริหาร	-แบบสอบถาม	-ค่าเฉลี่ย	-ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไปถือว่า
	สนับสนุนการจัดการเรียนรู้	-ครู		-ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ผ่านเกณฑ์
	- งบประมาณ			-วิเคราะห์เนื้อหา	
	การพัฒนาครู				
	- งบประมาณปรับปรุงและพัฒนา				
	แหล่งเรียนรู้				

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นที่ศึกษา/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
2. เพื่อประเมินความเหมาะสม ด้าน กระบวนการใช้หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้น ประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)	2.1 การบริหารหลักสูตร				
	- ความสำคัญของหลักสูตร	- ผู้บริหาร	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย	- ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไปถือว่า
	- การจัดทำหลักสูตร - การประชาสัมพันธ์ - การประเมินหลักสูตร	- ครู		- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน - วิเคราะห์เนื้อหา	ผ่านเกณฑ์
	2.2 การจัดการเรียนการสอน				
	- การจัดทำแผนการเรียนรู้	- ผู้บริหาร	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย	- ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไปถือว่า
	- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	- ครู		- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ว่าผ่านเกณฑ์
	- การใช้สื่อการสอนและแหล่ง เรียนรู้	- นักเรียน		- วิเคราะห์ เนื้อหา	
	2.3 การวัดและประเมินผล				
	- การใช้วิธีวัดผล	- ผู้บริหาร	- แบบสอบถาม	- ค่าเฉลี่ย	- ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไปถือว่า
	- การใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	- ครู		- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ผ่านเกณฑ์
	- การแจ้งผลการประเมินให้กับผู้ ที่เกี่ยวข้อง	- นักเรียน		- วิเคราะห์เนื้อหา	

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นที่ศึกษา/ตัวบ่งชี้	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
3. เพื่อประเมินผลผลิตของ หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยชั้น ประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)	3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย - ร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย ชั้น ป.4-6	- ฝ่ายวิชาการ	- แบบบันทึก ข้อมูล	- ร้อยละ	- ผลการเรียนระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
	3.2 การอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน - ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการ ประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ระดับดีขึ้นไป	- ฝ่ายวิชาการ	- แบบบันทึก ข้อมูล	- ร้อยละ	- ผลการประเมินระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - ร้อยละของนักเรียนที่มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไป		- ฝ่ายวิชาการ	- แบบบันทึก ข้อมูล	- ร้อยละ	- ผลการประเมินระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 80 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์
	3.4 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย	- ฝ่ายวิชาการ	- แบบบันทึก ข้อมูล	- ค่าเฉลี่ย	- คะแนนเฉลี่ยโรงเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับจังหวัด ถือว่าผ่านเกณฑ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการประเมินความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร
- ตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตร
- ตอนที่ 3 ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

ความพร้อมของหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) พิจารณาจาก ครูผู้สอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ ผลการประเมินพบว่า

1.1 ด้านคุณสมบัติของครูผู้สอน พิจารณาจากวุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน การพัฒนาตนเอง และความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ผลการประเมินพบว่า ครูมีวุฒิภาษาไทยทั้ง 3 คน (ร้อยละ 100) ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีประสบการณ์สอน 3 ปีขึ้นไปทุกคน และได้รับการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพทุกคน สรุปได้ว่า ครูผู้สอนมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ผ่านการประเมิน รายละเอียด ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ร้อยละของวุฒิที่สำเร็จการศึกษา ประสบการณ์สอน และการพัฒนาตนเอง ของครู

ปัจจัยเบื้องต้น	จำนวนครูผู้สอน (คน)	ร้อยละ	ผลการประเมิน
วุฒิ / สาขาที่สำเร็จการศึกษา			
- ภาษาไทย	3	100	
- วุฒิอื่น ๆ	-	-	
รวม		3	100
ประสบการณ์สอน			
- ต่ำกว่า 3 ปี	-	-	
- 3 ปีขึ้นไป	3	100	
รวม	3	100	ผ่านเกณฑ์
การพัฒนาตนเอง			
- ผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	3	100	
- ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	-	-	
รวม	3	100	ผ่านเกณฑ์

1.2 ด้านความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู พิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และความคิดเห็นของนักเรียน

1.2.1 ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน พบว่า ครูมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความพร้อมระดับมาก รายละเอียด ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. ครูมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา	3.86	0.69	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูมีการจัดทำแผนการสอนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยก่อนเข้าสอนทุกครั้ง	3.71	0.76	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูได้รับการอบรมพัฒนาตนเองด้านภาษาไทย	4.00	0.82	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์	4.14	0.69	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูมีความสามารถในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูมีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ด้านภาษาไทย	4.00	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ครูนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.57	0.53	มาก	ผ่านเกณฑ์
8. ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.86	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.86	0.62	มาก	ผ่านเกณฑ์

1.2.2 ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูตามความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า ครูมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ครูใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างหลากหลาย มีความพร้อมระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียด ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. ครูมีความพร้อมและความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย	4.37	0.70	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูเป็นผู้ฟังที่ดี และยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	4.16	0.85	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูมีความรับผิดชอบต่อการเรียนการสอนและติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.74	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูดูแล และเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง	4.14	0.91	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างหลากหลาย	3.40	1.01	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	4.10	0.93	มาก	ผ่านเกณฑ์

1.3 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ พิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และความคิดเห็นของนักเรียน

1.3.1 ความพร้อมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน พบว่า ครูมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความพร้อมระดับมาก ยกเว้น มีสื่อ เทคโนโลยี ไมโครโฟน ลำโพง โปรเจคเตอร์ และมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลอย่างทั่วถึง มีความพร้อมระดับปานกลางไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.4 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. มีสื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้เพียงพอ กับจำนวนผู้เรียน	3.57	0.79	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. มีสื่อ เทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัย อาทิ เครื่องเสียง/ไมโครโฟน/ลำโพง/โปรเจคเตอร์	3.43	0.53	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
3. มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอก โรงเรียนให้นักเรียนได้ใช้เพื่อหาความรู้ อย่างเพียงพอ	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างทั่วถึง	3.29	0.95	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
5. ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอในการศึกษาค้นคว้า	4.00	0.58	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.60	0.70	มาก	ผ่านเกณฑ์

1.3.2 ความพร้อมด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของนักเรียน พบว่ามีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความพร้อมระดับมาก ยกเว้น มีสื่อ เทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัย อาทิ เครื่องเสียง/ไมโครโฟน/ลำโพง/โปรเจคเตอร์ และมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอและสภาพพร้อมใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล มีความพร้อมในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพร้อม	ผลการประเมิน
1. มีหนังสือเรียน แบบฝึกหัด วัสดุในการสอน ภาษาไทยเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน	4.42	0.87	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. มีสื่อ เทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัย อาทิ เครื่องเสียง/ไมโครโฟน/ลำโพง/โปรเจคเตอร์	3.42	1.38	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
3. ครูผลิตสื่อเพื่อประกอบการเรียนการสอน	3.55	1.07	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอและสภาพพร้อมใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล	3.14	1.28	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
5. ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน	4.54	0.80	มากที่สุด	ผ่านเกณฑ์
6. ห้องสมุดมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน	4.10	0.88	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. นักเรียนเข้าใช้บริการห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้าเป็นประจำ	3.51	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.81	1.16	มาก	ผ่านเกณฑ์

1.4 ด้านงบประมาณ พิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน

1.4.1 ความพร้อมด้านงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูพบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความพร้อมระดับมาก ยกเว้น โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภาษาไทยอย่างเพียงพอ มีความพร้อมในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความพร้อม	ผล การประเมิน
1. โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยอย่างเพียงพอ	3.86	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาทางด้านสื่อการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยอย่างพอเพียง	3.71	0.76	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนา ด้านแหล่งการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างเพียงพอ	3.29	0.49	ปานกลาง	ไม่ผ่านเกณฑ์
4. โรงเรียนมีงบประมาณในการพัฒนาความรู้ความสามารถครูผู้สอนวิชาภาษาไทยให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.64	0.56	มาก	ผ่านเกณฑ์

สรุปได้ว่า ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ มีความพร้อมผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 สรุปผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

รายการ	ความคิดเห็น ของผู้บริหาร และ ครูผู้สอน		นักเรียน		ผล การประเมิน
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. คุณสมบัติของครูผู้สอน	-	-	-	-	ผ่านเกณฑ์
2. ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียน การสอน	3.86	0.62	4.10	0.93	ผ่านเกณฑ์
3. สื่อการเรียน และแหล่งเรียนรู้	3.60	0.70	3.81	1.16	ผ่านเกณฑ์
4. งบประมาณ	3.64	0.56	-	-	ผ่านเกณฑ์

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
 - 1.1 ควรจัดฝึกอบรมด้านการผลิตสื่อให้กับครูผู้สอนเพื่อให้มีสื่อการสอนที่หลากหลาย
 - 1.2 ควรมีสื่อ และอุปกรณ์ สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง เช่น ไมโครโฟน เครื่องเสียง จอโทรทัศน์ ลำโพง โปรเจคเตอร์ เป็นต้น
 - 1.3 ควรจัดสรรงบประมาณด้านการจัดซื้อสื่อ และเทคโนโลยี สำหรับการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติม
2. ข้อเสนอแนะจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
 - 2.1 ควรมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง สำหรับสืบค้นข้อมูล อย่างทั่วถึง

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตร

การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล พบว่า

2.1 การบริหารหลักสูตร พิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x}=3.80$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตร ด้านการบริหารหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับความเหมาะสม	ผลการประเมิน
1. สถานศึกษาให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	4.14	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนดำเนินการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. สถานศึกษาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง	3.86	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. สถานศึกษาประชาสัมพันธ์ผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	3.57	0.53	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.80	0.47	มาก	ผ่านเกณฑ์

2.2 การจัดการเรียนการสอน พิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับความเหมาะสม	ผลการประเมิน
1. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	4.00	0.00	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูแจ้งมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์ก่อนสอนทุกครั้ง	3.86	0.69	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างสม่ำเสมอ	4.14	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม โดยกำหนดเป้าหมายของงาน กำหนดงานลำดับขั้นตอนการทำงาน	4.00	0.00	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูจัดการเรียนการสอนมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3.86	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	3.86	0.69	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.92	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์

2.2.1 การจัดการเรียนการสอน พิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม	ผลการประเมิน
1. ครูผู้สอนแจ้งมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์ก่อนการสอนวิชาภาษาไทยทุกครั้ง	3.82	0.96	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างสม่ำเสมอ	3.84	1.01	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. กิจกรรมการสอนภาษาไทยเน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม อาทิ การทำรายงาน โครงงาน และชมรม เป็นต้น	3.86	0.80	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม	3.94	0.90	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างเหมาะสม	3.87	1.13	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. มีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนวิชาภาษาไทย	3.99	0.77	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.80	0.47	มาก	ผ่านเกณฑ์

2.3 การวัดและประเมินผล พิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x}=3.90$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตรด้านการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู

รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	ผล การประเมิน
1. ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	3.86	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลตรงตัวชี้วัด	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. ครูมีการประเมินผลก่อนเรียนทุกครั้ง	3.57	0.53	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูมีการประเมินผลหลังเรียนเพื่อทดสอบเพื่อ ทดสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.43	0.53	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. ครูมีการแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข	4.14	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
6. ครูใช้การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่ หลากหลาย	3.86	0.38	มาก	ผ่านเกณฑ์
7. มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ	3.71	0.49	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.90	0.51	มาก	ผ่านเกณฑ์

2.3.1 การวัดและประเมินผล พิจารณาจากความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{x}=3.77$) ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ มีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตรด้านการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของนักเรียน

รายการ	\bar{x}	S.D.	ระดับความ เหมาะสม	ผล การประเมิน
1. มีการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาความรู้ของผู้เรียน	3.73	1.03	มาก	ผ่านเกณฑ์
2. มีการแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบและนำผลการประเมินมาปรับปรุง	3.97	0.92	มาก	ผ่านเกณฑ์
3. มีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.69	1.01	มาก	ผ่านเกณฑ์
4. ครูผู้สอนใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	3.76	0.92	มาก	ผ่านเกณฑ์
5. นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	3.72	0.99	มาก	ผ่านเกณฑ์
เฉลี่ยรวม	3.77	0.98	มาก	ผ่านเกณฑ์

สรุปได้ว่า ความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 สรุปผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้ของหลักสูตร

รายการ	ความคิดเห็นของ		นักเรียน		ผล การประเมิน
	ผู้บริหารและครูผู้สอน				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการบริหารหลักสูตร	3.80	0.47	-	-	ผ่านเกณฑ์
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.92	0.49	3.89	0.94	ผ่านเกณฑ์
3. ด้านการวัดและประเมินผล	3.90	0.51	3.90	0.51	ผ่านเกณฑ์

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
 - 1.1 ควรใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายมากขึ้น
 - 1.2 ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะด้านการพูด และการแสดงออก ให้มากขึ้น
2. ข้อเสนอแนะจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
 - 2.1 ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยฝึกให้นักเรียนได้ค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 3 ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร

การประเมินผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ผลการประเมินพบว่า

3.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีผลการเรียนระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 70.53 ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 – 6

ระดับ (ช่วงคะแนน)	จำนวนนักเรียน				ร้อยละ	ผลการประเมิน
	ป.4	ป.5	ป.6	รวม		
ดีเยี่ยม (80-100)	26	38	24	88	17.89	
ดีมาก (75-79)	42	39	37	118	23.98	
ดี (70-74)	53	46	42	141	28.66	
รวม	121	123	103	347	70.53	ผ่านเกณฑ์
ค่อนข้างดี (65-69)	20	22	36	78	15.85	
ปานกลาง (60-64)	18	13	19	50	10.16	
พอใช้ (55-59)	6	2	4	12	2.44	
ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (50-54)	5	0	0	5	1.02	
รวม	49	37	59	145	29.47	
ต่ำกว่าเกณฑ์ (0-49)	0	0	0	0	0.00	
รวมทั้งหมด	170	160	162	492	100.00	

3.2 การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ผลการประเมินพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีความสามารถในการอ่านคิด วิเคราะห์ และเขียน ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 86.59 ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ระดับ (ช่วงคะแนน)	จำนวนนักเรียน				ร้อยละ	ผลการประเมิน
	ป.4	ป.5	ป.6	รวม		
ดีเยี่ยม (2.50-3.00)	94	85	78	257	52.24	
ดี (1.50-2.49)	48	53	68	169	34.35	
รวม	142	138	146	426	86.59	ผ่านเกณฑ์
ผ่านเกณฑ์ (1.0 -1.49)	28	22	16	66	13.41	
รวมทั้งหมด	170	160	162	492	100.00	

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 97.15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ระดับ (ช่วงคะแนน)	จำนวนนักเรียน				ร้อยละ	ผลการประเมิน
	ป.4	ป.5	ป.6	รวม		
ดีเยี่ยม (2.50-3.00)	57	35	53	145	29.47	
ดี (1.50-2.49)	111	118	104	333	67.68	
รวม	168	153	157	478	97.15	ผ่านเกณฑ์
ผ่านเกณฑ์ (1.0 -1.49)	2	7	5	14	2.85	
รวมทั้งหมด	170	160	162	492	100.00	

3.4 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการประเมินพบว่า คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับโรงเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับจังหวัด ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2559

ระดับ	ผลการทดสอบ (O-NET)
โรงเรียน	51.83
จังหวัด	51.12
สังกัด	50.91
ประเทศ	52.98

สรุปได้ว่า ผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 สรุปผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร

รายการ	ผลการประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ผ่านเกณฑ์
การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน	ผ่านเกณฑ์
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์
ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้น ป.6 วิชาภาษาไทย	ผ่านเกณฑ์

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา

1.1.2 เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา

1.1.3 เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา จำนวน 499 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 492 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 4 คน ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 3 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 217 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนจากจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้น รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 224 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม 2 ฉบับ และแบบบันทึกข้อมูล 1 ฉบับ

แบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 เกี่ยวกับ ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการใช้หลักสูตร เป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ มีความตรงเชิงเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.89

แบบสอบถาม ฉบับที่ 2 ถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เกี่ยวกับ ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการใช้หลักสูตรเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 23 ข้อ ข้อ มีความตรงโดยเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.85

แบบบันทึกข้อมูลใช้สำหรับบันทึกข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของครู ได้แก่ ประสบการณ์การสอนภาษาไทย การอบรมพัฒนาตนเองของครู ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์ ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหาร ครูผู้สอนภาษาไทย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ด้วยตนเอง ใช้แบบสอบถาม 224 ฉบับ ได้แบบสอบถามกลับคืน 224 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษานำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้มาดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

- 1) ข้อมูลจากคำถามแบบมาตราประมาณค่า วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2) ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
- 3) ข้อมูลผลผลิตจากแบบบันทึกข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ

1.3 ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1.3.1 ผลการประเมินความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ได้แก่ ครูผู้สอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ มีความพร้อมผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

1.3.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการใช้หลักสูตร ด้านกระบวนการใช้หลักสูตร ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน

1.3.3 ผลการประเมินผลผลิตของหลักสูตร

ผลผลิตของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีผลการประเมินเป็นรายด้านดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2559 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 70.53 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2) ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2559 พบว่า นักเรียนมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 86.59 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2559 พบว่า นักเรียนมีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 97.15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ระดับจังหวัด ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. อภิปรายผล

ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

จากการประเมินความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอนและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) สรุปได้ว่า ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

2.1.1 ด้านครูผู้สอน ในภาพรวม ครูผู้สอนมีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน การพัฒนาตนเอง ทั้งนี้เพราะผู้บริหารได้มีการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดแต่งตั้งครูให้เหมาะสมกับงานและความต้องการตรงตามมาตรฐานตำแหน่ง โดยให้ความสำคัญในการสรรหาครูที่มีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทยโดยตรง และได้กำหนดให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดให้ครู ในสังกัดได้เข้ารับการอบรมตามสาขาวิชาปีละไม่ต่ำกว่า 20 ชั่วโมง ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา และนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงกิจกรรม มีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรและนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

2.1.2 ด้านความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวม ครูมีความรู้ความสามารถผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เพราะ ครูมีการอบรมและพัฒนาด้านการจัดทำแผนการสอนและการออกแบบการเรียนรู้ตามโครงการพัฒนาบุคลากร ทำให้ครูมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดครบถ้วนตามหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย จากรายงานผลโครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ประจำปีการศึกษา 2558 ครู ร้อยละ 80 ได้มีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดทำวิจัยในชั้นเรียน จัดการเรียนรู้โดยโครงการ โครงการนิเทศภายในเพื่อติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างน้อยปีละ 2 ครั้งส่งผลให้ครูได้รับข้อเสนอแนะด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นครูใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างหลากหลาย ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่เป็นเช่นนี้เพราะครูยังขาดทักษะด้านการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย และสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ยังไม่ครบทุกห้องเรียน

2.1.3 ด้านสื่อ และแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวม มีความพร้อมผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนมีหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน คือห้องสมุดมีชีวิตที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ มีโครงการอ่านสร้างสุขซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน มีแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนคือแหล่งเรียนรู้ตำบลสุภาวะซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชนอำเภอเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น มีแหล่งเรียนรู้ทั้งหมด 32 แหล่งเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับให้นักเรียน ได้เรียนรู้และศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองในทุกสถานที่และตลอดเวลา ยกเว้น มีสื่อ เทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัย อาทิ เครื่องเสียง ไมโครโฟน ลำโพง โปรเจคเตอร์ และมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างทั่วถึง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับรายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 ด้านทิศทางการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาในอนาคต คือสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรอบรมและพัฒนาการผลิตและการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ที่เป็นเช่นนี้เพราะ จำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นหลังจากที่มีการถ่ายโอนสังกัดจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมายังสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อต่างๆ รวมถึงห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ที่ยังคงไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น

ด้านงบประมาณ ในภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่เป็นเช่นนี้เพราะ โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเพียงพอจากเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ 2558 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลางไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่เป็นเช่นนี้เพราะงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่วนหนึ่งได้นำไปพัฒนาห้องเรียน ซึ่งมีความจำเป็นมากกว่า เนื่องจากในปีการศึกษา 2559 โรงเรียนได้มีการขยายห้องเรียนในระดับประถมศึกษา เพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น เป็นผลให้งบประมาณในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภาษาไทยไม่เพียงพอ

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร

การประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ประกอบด้วย ด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สรุปได้ว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ผู้วิจัยอภิปรายดังนี้

2.2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร ในภาพรวม ผู้บริหาร ครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ โรงเรียนให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร การจัดทำโครงสร้างการบริหาร หลักสูตรไว้อย่างชัดเจน

2.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวม ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนมีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด พร้อมทั้งแจ้งตัวชี้วัด หรือจุดประสงค์ก่อนการสอนทุกครั้ง มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึก ทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างสม่ำเสมอ โดย เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายด้วยตนเอง สอดคล้องกับรายงานผลการดำเนิน โครงการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนเทศบาลมิตร สัมพันธ์วิทยา มีการจัดการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการเรียนการสอน ภาษาไทยส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะด้านภาษาไทยอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับรายงาน ผลการดำเนิน โครงการสอนซ่อมเสริม ประจำปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์ วิทยา

2.2.3 ด้านการวัดและประเมินผล ในภาพรวม ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนมีความเห็นว่ามี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกรายการ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ระดับคุณภาพดีเยี่ยม สอดคล้องกับรายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558 ครูมีการวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ตามตัวชี้วัด ประเมินผลก่อนและหลังเรียนเพื่อทดสอบความรู้ของนักเรียน การวิเคราะห์ ข้อสอบและนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาแบบทดสอบทุกครั้ง ครูแจ้งผลการประเมิน ให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ และนำผลการประเมินมาพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง

2.3 ผลการประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตร

การประเมินด้านผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ผู้วิจัยอภิปรายดังนี้

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนมีผลการเรียนระดับดีขึ้นไปร้อยละ 70.53 ด้านความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป ร้อย

ละ 86.59 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 97.15 ด้านผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย สูงกว่าระดับจังหวัด ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารให้ความสำคัญในด้านการจัดการเรียนการสอน ครุมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ และงบประมาณที่เพียงพอ มีโครงการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะภาษาไทยเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่าเป้าหมาย มีการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนจึงได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานตัวชี้วัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงสูงขึ้นตามเป้าหมายของโรงเรียน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ควรมีการฝึกอบรมการด้านการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อความหลากหลายในการใช้สื่อการสอน

3.1.2 ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภาษาไทยและงบประมาณด้านสื่อเทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัย ให้เพียงพอ

3.1.3 ควรปรับปรุงห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างทั่วถึง

3.1.4 ควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะด้านการแสดงออกให้มากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระของโรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา

3.2.2 ควรมีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นอื่นๆ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2.3 ควรประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากผู้ปกครองนักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มเติม หรือใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- มนตรี ธาดาทอง. (2550ก). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. นครปฐม. เพชรเกษมการพิมพ์.
_____. (2550ข). *เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครปฐม:
เพชรเกษมการพิมพ์.
- จินตนา สุจจันท์. (2554). *การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จิตติมา นิตกรวรากุล. (2553). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดบ้านโป่งสามัคคีคุณูป
ถัมภ์ จังหวัดราชบุรี ช่วงชั้นที่ 3-4 โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร,
กรุงเทพฯ.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: ทิฉวีพี.
- ชูศรี สุวรรณโชติ. (2544). *หลักสูตรและการพัฒนาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ทศนา แยมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายา. (2551). *หลักการและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร*. ใน *ประมวลสาระชุด
วิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- นิลรัตน์ ปิรมณี. (2555). *การประเมินการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนวัดหนองศาลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม
เขต 1*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- บุญศรี พรหมมาพันธ์. (2545). *สัมมนาการประเมินหลักสูตร*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการสัมมนา
ประเมินการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.

- บุญฉีกา หอมหวาน. (2552). การประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
นนทบุรี.
- ประยงค์ เนาวบุตร. (2549). แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน. ใน *ประมวลสาระชุด
วิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
_____. (2552). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมิน
หลักสูตรและการสอน*. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์.
- ปาริชาติ โกวิทยางกูร. (2547). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของ
ชุมชน โรงเรียนบ้านอ่าย อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. (การค้นคว้าแบบอิสระ
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เชียงใหม่.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2547).
*พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545* กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- พิณนภัส ตลอดวงษ์. (2556). การประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- มารุต พัฒผล. (2556). การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2544). การประเมินโครงการแนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แรมสมร อยู่สถาพร. (2534). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2549). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรและการสอน. ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการสอน. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.

- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2552). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรและการสอน. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการสอน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2549). การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินหลักสูตร. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- วัชรีย์ ลำจวน. (2552). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้น ที่ 2 โรงเรียนวัดคลองเกษมเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- วัชรีย์ บุรณสิงห์. (2544). *การบริหารหลักสูตร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2535). *การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2537). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). การประเมินหลักสูตร. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีการสอน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2546). *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนเครือข่าย*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- ศรีสมร พุ่มสะอาด. (2544). การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศิริพร หย่องบางไทร. (2553). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดปรีวาส กรุงเทพมหานคร*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมนุมการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สถิต พิภพม. (2556). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบ้านบึงคล้า จังหวัดเพชรบูรณ์*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่. แสงศิลป์.
- เสริมศรี ไชยสร. (2544). *ระบบหลักสูตรการสอน*. กรุงเทพฯ. พระสังฆ์การพิมพ์.
- สุกมาส อังศุโชติ. (2555). แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา*. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2542). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2548). *หลักการและแนวปฏิบัติในการประเมินนโยบาย แผนงาน โครงการ และหลักสูตร*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินและการจัดการโครงการประเมิน*. นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- _____. (2550). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์. (2543). *การประเมินหลักสูตร*. ใน *เอกสารประกอบโครงการอบรมเทคนิคการประเมินหลักสูตร*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, สำนักวิชาการ.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ. มิตรสยาม.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บั๊กฟ้อยท์.
- อนุศักดิ์ เกตุสิริ. (2541). *หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร*. อุบลราชธานี: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- อุไรวรรณ กุลวงศ์วิทย์. (2556). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ จังหวัดนนทบุรี*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- Provus, M.N. (1971). *Discrepancy evaluation for educational program improvement and assessment*. Berkely, CA. McCutchan.

Stake, R. E. (1967). *The Countenance of educational evaluation. Unpublished Chart.* Illinois.

Center for Instructional Research and Curriculum Evaluation. University of Illinois.

Stufflebeam, Daniel L. (1971). *Educational evaluation and decision making.* Itasca Illinois.

Peacock.

Tyler , R. W. (1950). *Basic principle of curriculum and instruction.* Chicago. University of

Chicago Press.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือ

1. ชื่อ - นามสกุล	นางประไพ ฉายอรุณ
ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
งานนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
2. ชื่อ - นามสกุล	นางวัชรีย์ ลำจวน
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา	ศษ.ม. การประเมินการศึกษา
	ฝ่ายงานบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดหนองโรง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
3. ชื่อ - นามสกุล	นางอาภรณ์ สว่างชื่น
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา	ศษ.บ. ศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอก ภาษาไทย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	ครูผู้สอน และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา
สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ภาคผนวก ข

ผลการการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

- 1 หมายถึง เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ตารางที่ 1 ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามครู

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านครูผู้สอน					
1. ครูมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ครูมีการจัดทำแผนการสอนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยก่อนเข้าสอนทุกครั้ง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ครูได้รับการอบรมพัฒนาตนเองด้านภาษาไทย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5. ครูมีความสามารถในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6. ครูมีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ด้านภาษาไทย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. ครูนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8. ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลการเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้					
9. มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. มีสื่อ เทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัย อาทิ เครื่องเสียง/ไมโครโฟน/ลำโพง/โปรเจกเตอร์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11. มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกโรงเรียนให้นักเรียนได้ใช้เพื่อแสวงหาความรู้อย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างทั่วถึง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13. ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอในการศึกษาค้นคว้า	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านงบประมาณ					
14. โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนวิชารู้ภาษาไทยอย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15. โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาทางด้านสื่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทยอย่างพอเพียง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16. โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนาด้านแหล่งการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านงบประมาณ (ต่อ)					
17. โรงเรียนมีงบประมาณในการพัฒนา ความรู้ความสามารถครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) เกี่ยวกับความเหมาะสมด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการ
เรียนการสอน การวัดและประเมินผล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องรายการ/ตัวชี้วัด แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรง
กับความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม มาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม น้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม น้อยที่สุด

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การจัดการเรียนการสอน					
18. สถานศึกษาให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19. มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนดำเนินการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20. สถานศึกษาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง	1	0	1	0.67	ใช้ได้
21. สถานศึกษาประชาสัมพันธ์ผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ด้านการจัดการเรียนการสอน					
23. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24. ครูแจ้งมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์ก่อนสอนทุกครั้ง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การจัดการเรียนการสอน (ต่อ)					
26. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม โดยกำหนดเป้าหมายของงาน กำหนดงาน และลำดับขั้นตอนการทำงาน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27. ครูจัดการเรียนการสอนมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28. ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29. ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การวัดและประเมินผล					
30. ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31. ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32. ครูมีการประเมินก่อนเรียนทุกครั้ง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33. ครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อทดสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34. ครูมีการแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบและนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขนักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การวัดและประเมินผล (ต่อ)					
35. ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่ หลากหลาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36. ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงและ พัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)

1. ปัจจัยเบื้องต้นของการใช้หลักสูตร (ครูผู้สอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. กระบวนการใช้หลักสูตร (การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน
การวัดและประเมินผล)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

- 1 หมายถึง เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 -1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ตารางที่ 1 ผลการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามนักเรียน

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านครูผู้สอน					
1. ครูมีความพร้อมและความสามารถในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2. ครูเป็นผู้ฟังที่ดี และยอมรับฟังความ ความคิดเห็นของนักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3. ครูมีความรับผิดชอบต่อการเรียนการสอน และติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4. ครูดูแล และเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง	1	0	1	0.67	ใช้ได้
5. ครูใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการ เรียนการสอนภาษาไทยอย่างหลากหลาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
สื่อ/แหล่งเรียนรู้					
6. มีหนังสือเรียน แบบฝึกหัด วัสดุในการ สอนภาษาไทยเพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7. มีสื่อการสอน และเทคโนโลยี ที่ทันสมัย อาทิ เครื่องเสียง ไมโครโฟน โปรเจคเตอร์	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ (ต่อ)					
8. ครูผลิตสื่อเพื่อประกอบการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอและสภาพพร้อมใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10. ห้องสมุดมีปริมาณหนังสือเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11. ห้องสมุดมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12. นักเรียนเข้าใช้บริการห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้าเป็นประจำ	1	0	1	0.67	ใช้ได้

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องรายการ/ตัวชี้วัด แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับ
กับความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร

- 5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การจัดการเรียนการสอน					
13. ครูผู้สอนแจ้งมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด หรือจุดประสงค์ก่อนการสอนวิชาภาษาไทยทุกครั้ง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15. กิจกรรมการสอนภาษาไทยเน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม อาทิ การทำรายงาน โครงการ และชมรม เป็นต้น	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16. การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17. ครูใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18. มีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนวิชาภาษาไทย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
การวัดและประเมินผล					
19. มีการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อนำผลการประเมิน ไปใช้ในการพัฒนาความรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20. มีการแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบและนำผลการประเมินมาปรับปรุง	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
การวัดและประเมินผล (ต่อ)					
21. มีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22. ครูผู้สอนใช้รูปแบบการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23. มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)

1. ปัจจัยเบื้องต้นของการใช้หลักสูตร (ครูผู้สอน สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ)

.....

.....

.....

.....

2. กระบวนการใช้หลักสูตร (การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล)

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
เครื่องมือวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)
โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
(สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน)

.....

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ต่อไป

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่จะส่งผลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร
- ตอนที่ 2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

นางสาวอันธิกา อาท

นักศึกษาระดับปริญญาโท แผนกวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
วิชาเอก การประเมินการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นคำถามเกี่ยวกับความพร้อมของ ครูผู้สอน สื่อ/อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องรายการ แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

5	หมายถึง	มีความพร้อม มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพร้อม มาก
3	หมายถึง	มีความพร้อม ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพร้อม น้อย
1	หมายถึง	มีความพร้อม น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความพร้อม					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
ด้านครูผู้สอน							
1	ครูมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา						
2	ครูมีการจัดทำแผนการสอนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยก่อนเข้าสอนทุกครั้ง						
3	ครูได้รับการอบรมพัฒนาตนเองด้านภาษาไทย						
4	ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์						
5	ครูมีความสามารถในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน						
6	ครูมีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ด้านภาษาไทย						
7	ครูนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ						
8	ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลการเรียน						

ข้อ	รายการ	ระดับความพร้อม					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
สื่อ และแหล่งเรียนรู้							
9	มีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน						
10	มีสื่อ เทคโนโลยี และอุปกรณ์ที่ทันสมัย อาทิ เครื่องเสียง/ไมโครโฟน/ลำโพง/โปรเจคเตอร์						
11	มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอก โรงเรียนให้นักเรียนได้ใช้เพื่อแสวงหา ความรู้อย่างเพียงพอ						
12	มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนได้ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลได้อย่างทั่วถึง						
13	ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอในการศึกษา ค้นคว้า						
ด้านงบประมาณ							
14	โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย อย่างเพียงพอ						
15	โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนา ทางด้านสื่อการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย อย่างพอเพียง						
16	โรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนและพัฒนา ด้านแหล่งการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างเพียงพอ						
17	โรงเรียนมีงบประมาณในการพัฒนาความรู้ ความสามารถครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้						

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) เกี่ยวกับความเหมาะสมด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียน
 การสอน การวัดและประเมินผล
 คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องรายการ/ตัวชี้วัด แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรง
 กับความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร

5	หมายถึง	มีความเหมาะสม มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสม มาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสม ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสม น้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสม น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
การบริหารจัดการหลักสูตร							
18	สถานศึกษาให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย						
19	มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางแผนดำเนินการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย						
20	สถานศึกษาพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง						
21	สถานศึกษาประชาสัมพันธ์ผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน						
22	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย						

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
ด้านการจัดการเรียนการสอน							
23	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด						
24	ครูแจ้งมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดหรือจุดประสงค์ก่อนสอนทุกครั้ง						
25	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างสม่ำเสมอ						
26	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม โดยกำหนดเป้าหมายของงาน กำหนดงาน และลำดับขั้นตอนการทำงาน						
27	ครูจัดการเรียนการสอนมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
28	ครูใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ						
29	ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย						
การวัดและประเมินผล							
30	ครูมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง						
31	ครูใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ						
32	ครูมีการประเมินก่อนเรียนทุกครั้ง						
33	ครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อทดสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง						
34	ครูมีการแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข						

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
35	ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย						
36	ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง						

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)

1. ปัจจัยเบื้องต้นของการใช้หลักสูตร (ครูผู้สอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ)

.....

.....

.....

.....

.....

2. กระบวนการใช้หลักสูตร (การบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล)

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมินขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลเป็นอย่างสูง

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)
โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
(สำหรับนักเรียน)

.....

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6) ต่อไป

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณานักเรียนในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่จะส่งผลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

นางสาวอันธิกา อาท

นักศึกษาระดับปริญญาโท แผนกวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

วิชาเอก การประเมินการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นคำถามเกี่ยวกับความพร้อมของ ครูผู้สอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวัด และประเมินผล

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องรายการ แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความพร้อม					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	ด้านครูผู้สอน						
1	ครูมีความพร้อมและความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย						
2	ครูเป็นผู้ฟังที่ดี และยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน						
3	ครูมีความรับผิดชอบต่อการเรียนการสอน และติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ						
4	ครูดูแล และเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง						
5	ครูใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างหลากหลาย						
	สื่อ/แหล่งเรียนรู้						
6	มีหนังสือเรียน แบบฝึกหัด วัสดุในการสอนภาษาไทยเพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียน						
7	มีสื่อการสอน และเทคโนโลยี ที่ทันสมัย อาทิ เครื่องเสียง ไมโครโฟน โปรเจคเตอร์						

ข้อ	รายการ	ระดับความพร้อม					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
8	ครูผลิตสื่อเพื่อประกอบการเรียนการสอน						
9	มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอและสภาพพร้อมใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล						
10	ห้องสมุดมีปริมาณหนังสือเพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน						
11	ห้องสมุดมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน						
12	นักเรียนเข้าใช้บริการห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้าเป็นประจำ						

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 4-6)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในช่องรายการ/ตัวชี้วัด แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับ
กับความเหมาะสมด้านกระบวนการของหลักสูตร

5	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	การจัดการเรียนการสอน						
13	ครูผู้สอนแจ้งมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด หรือจุดประสงค์ก่อนการสอนวิชาภาษาไทย ทุกครั้ง						
14	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างสม่ำเสมอ						
15	กิจกรรมการสอนภาษาไทยเน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม อาทิ การทำรายงาน โครงการ และชมรม เป็นต้น						
16	การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม						
17	ครูใช้สื่อประกอบการสอนได้อย่างเหมาะสม						
18	มีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนวิชาภาษาไทย						
	การวัดและประเมินผล						
19	มีการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและ หลังเรียนเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาความรู้ของผู้เรียน						
20	มีการแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบ และนำผลการประเมินมาปรับปรุง						
21	มีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง						
22	ครูผู้สอนใช้รูปแบบการวัดและประเมินผล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย						
23	มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ						

ภาคผนวก ง
แบบบันทึกข้อมูล

แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว

ช่วงคะแนน	จำนวนนักเรียน(คน)				ร้อยละ	ผลการประเมิน
	ป. 4	ป. 5	ป. 6	รวม		
80 - 100						
75 - 79						
70 - 74						
รวม						
65 - 69						
60 - 64						
55 - 59						
50 - 54						
0 - 49						
รวม						
รวมทั้งหมด						

แบบบันทึกการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประถมศึกษาปีที่ 4-6

ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว

ระดับ (ช่วงคะแนน)	จำนวนนักเรียน				ร้อยละ	ผลการ ประเมิน
	ป. 4	ป. 5	ป. 6	รวม		
ดีเยี่ยม (2.50 - 3.00)						
ดี (1.50 - 2.49)						
รวม						
ผ่านเกณฑ์ (1.0 - 1.49)						
รวมทั้งหมด						

แบบบันทึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประถมศึกษา (ป. 4-6)

ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา จังหวัดสระแก้ว

ระดับ (ช่วงคะแนน)	จำนวนนักเรียน				ร้อยละ	ผลการ ประเมิน
	ป. 4	ป. 5	ป. 6	รวม		
ดีเยี่ยม (2.50 - 3.00)						
ดี (1.50 - 2.49)						
รวม						
ผ่านเกณฑ์ (1.0 - 1.49)						
รวมทั้งหมด						

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวอันธิกา อาทร
วัน เดือน ปีเกิด	2 พฤษภาคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
ประวัติการศึกษา	ศศ.บ. (ศิลปศาสตร์บัณฑิต) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2555
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเทศบาลมิตรสัมพันธ์วิทยา สังกัดเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
ตำแหน่ง	ครู ค.ศ. 1

